

Frančiškov prijatelj

3
2022

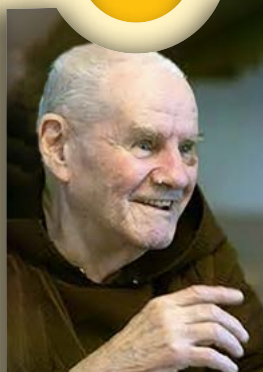
10

15

36

39

Pogovor

UVODNIK.....	3	USTVARJENI PO BOŽJI PODOBI.....	17
BOŽJA BESEDA.....	4	Ali pri nas govorimo o spolnosti?	
OB IZVIRU.....	5	MOZAIK.....	19
»Je kdo izmed voditeljev ali farizejev sprejel vero vanj?« Jn 7,48		DELAVNICE MOLITVE IN ŽIVLJENJA.....	24
OB SVETEM PISMU.....	6	Pridi, bova malo poklepetali	
Pogovor s Svetim pismom		MOLITVENA NAVEZA.....	26
FRANČIŠEK IN KLARA VABITA.....	7	IZ KAPUCINSKEGA SVETA.....	31
Besedna suša		IZ FRANČIŠKOVIH REVIJ.....	34
TEMA: POGOVOR.....	8	BRAT KAPUCIN.....	36
Vse strani so se pripravljene spremeniti		Br. Jim Towsend	
INTERVJU Z VILMO IN DANIJEM SITER.....	10	MED UBOGIMI.....	38
Vilma in Dani Siter		Tomaž iz Olere	
BOŽJE STVARSTVO OKROG NAS.....	12	NOVI SVETNIKI.....	39
Veliki vrh v Begunjščici (2060 m)		Sv. Titus Brandsma	
ZNAMENJE ČASA.....	14	KNJIGA.....	40
Mi, Slovenci ...		Šesti pečat	
POKLICAL SI ME.....	15	FILM.....	41
Andreja Perc, sestra uršulinka		Elvis (2022)	
FO IN FRAMA.....	16	OBVESTILA.....	41
Teden bratstva		ALI VEŠ ...	42
		UJETO V OBJEKTIV	43

Pogovor

Lansko leto sem se za tri dni odpravil na smučanje v Dolomite. V majhni vasici, blizu vznožja za hrib Marmolada, sem poskušal parkirati avto, pa ni šlo, ker je tam bilo preveč snega. Prijazna gospa je predlagala drug prostor, nedaleč stran od hiše. Prijazen sprejem, kot ga človek lahko pričakuje od domačinov v takšnih vasicah in ogled prostorov ter nekaj navodil, ki jih dobimo vedno, ko nas nekdo sprejme. Bilo je prvič, ko sem se sam odpravil tako za nekaj dni. Čez kakšno uro pa je prišla mimo gospa in povprašala, če je vse v redu in kako mi gre. Najprej nekaj vljudnostnih vprašanj. Jaz sem med tem že ležal na topli krušni peči, ki verjetno ni več namenjena za peko kruha ampak za ogrevanje dnevne sobe. Odgovori na nekaj vprašanj in že sva se zapletla v lep pogovor, ki je začel razkrivati njeno pot in pot njene družine. Mama iz Madžarske, saj je njen oče hodil tja kot slaščičar in prodajal sladoled. Rojstvo in mladost v Nemčiji, kamor sta se pred njenim rojstvom oče in mama preselila. Oče, kot tipični italijanski oče, ki je hčerko hotel imeti doma in ji ni dovolil študij jezikov. In končno vrnitev v Dolomite, kjer je gospa nekako izpolnjena s tem, da sprejema goste. Pa ne zaradi bogastva in z visokimi cenami ampak predvsem za to, da je v stiku z ljudmi različnih kultur saj tja prihajajo ljudje iz

celega sveta. Zelo rada se pogovarja z ljudmi. Najin pogovor je trajal približno dve uri. Potem pa sem ostal sam. To mi je bilo tudi prijetno saj včasih človek potrebuje odmik zase. Naslednji dan se je začela akcija. Prebujanje v mrzli sobi, saj je samo

ena peč, ki se zakuri enkrat na dan, odhod na smučišče, vzpon in potem na polno čez drn in strn. Vmes v gondoli še kakšni rožni venec, zmoljen po tiho in izkoristek karte do zadnje minute. In odhod v stanovanje. Za večerjo nekaj sadja in jogurta, pa molitev ter sv. maša, kjer sem bil sam... Zamislil sem se. Kaj ni danes nekam čudno? Nisem izgovoril še nobene glasne besede. Jutri bo najbrž tudi tako. Ne maram govoriti samo zato, da se govori. O vremenu, o čemerkoli... Pa vendar sem bil vesel prvega telefonskega klica, da sem se lahko pogovarjal. Kadar neke stvari ni, jo začnemo ceniti. Enako je s pogovorom. Včasih so pogovori lahko tako težki, vendar ko jih ni, jih pogrešamo.

Želim si, da bi se vedno znal pogovarjati. Najprej prisluhniti in se nato pogovarjati. Takrat sem začutil, da sem prisluhnil naravi in Bogu, ki mi govori v njej in po njej. Zato me je to napolnilo z velikim mirom in veseljem, da sem se po telefonu z veseljem pogovarjal. In toliko bolj, ko sem spet bil skupaj s svojimi brati.

V tem številki Frančiškovega prijatelja odkrivamo kaj je pogovor in kako pomemben je. Kje vse je in kakšen naj bo. Bodimo hvaležni, da smo ljudje bitja dialoga in pogovora. Med seboj in z Bogom. Naj nam On pomaga, da bodo naši pogovori rodovitni in lepi.

br. Vlado Kolenko

**Služabniki so se torej vrnili k velikim duhovnikom in farizejem in ti so jim rekli: »Zakaj ga niste privedli?«
Služabniki so odgovorili: »Še nikoli ni nihče tako govoril.«
»Ste se mar tudi vi dali zapeljati?« so jim odvrnili farizeji.
»Je kdo izmed voditeljev ali farizejev sprejel vero vanj?**

Jn 7, 45-48

»Je kdo izmed voditeljev ali farizejev sprejel vero vanj?« Jn 7,48

Dragi Frančiškov in Frančiškova! V rokah držiš morda najpomembnejšo številko Frančiškovega prijatelja. Tema, ki jo obravnavamo tokrat, je temelj blagostanja ali revščine (ne uboštva), vojne ali miru, biti ali ne biti. Wittgenstein je vse stavil nanj! Pogovor, ta temeljna oblika komunikacije, omogoča najbolj neposredno (in občasno eksaktno) izmenjavo stališč in argumentov. Z rojstvom digitalne (db. prstne) komunikacije, se mi zdi, je ta vrtilina skoraj popolnoma ogrožena, na nekaterih mestih že izumrla. Včasih celo zato, ker pač ni več kaj izmenjevati. Žalostno. Čeprav se še nikoli, tako kot danes, ne povečuje toliko dialoga, je vendar le-ta dialog brez stališč, pogovor zaradi pogovora, brez ciljev in iskanja resnice. »To bi nam moralo biti zavestno tuje. Pa nam ni. Tudi v Cerkvi pač bolehamo za boleznimi našega časa«. (hvala dr. Andrej za to misel). Dejstvo je, da se redko kdo res zna pogovarjati, ker redko kdo zna res poslušati. Pa mislim, da to ni samo problem našega časa. Človek je bil vedno slab poslušalec.

Gotovo si ob prebiranju Svetega pisma tudi sam opazil drastično razliko med Janezom in ostalimi evangelisti. Janez je najmlajši. Verjetno je ostala, do takrat napisana

poročila o Jezusu sam prebral in uvidel, da nimajo željenega učinka. Ljudje tudi takrat niso znali poslušati... (no, nič novega; prim. 1 Mz 3,9-12). Zato napiše svoje poročilo, ki nam prinaša drugačen pogled. V Janezovem evangeliju se Jezus res veliko pogovarja. Janez ga zato že na začetku preimenuje kar v Besedo. Jezus govori z učenci, prijatelji, s svojim bratrancem, bolniki, obsedenci, farizeji, oblastniki, pogovarja se celo z ženskami ... ja, vsi poznamo pogovor s Pilatom, pa s Samarijanko, z živčnim Judom Iškarjotom, s trmastim Simonom Petrom... na koncu tisti ključni pogovor z Očetom v vrtu Getsemani ... No, če kdo, potem je Janez res znal (vsaj) slišati te pogovore, da imamo tudi mi kaj od tega. Večina jih je kratkih, v enem kosu, eden je pa drugačen in tega bi rad izpostavil. K Jezusu se v tretjem poglavju, ponoči, prismukne Nikodem. Ena velika »živina«, bogataš in vplivnež, lahko rečemo influencer, ampak ne na ta današnji način. Niko pač ni bil kar kdorkoli, bil je prvak med farizeji, zato pride k Jezusu na skrivaj. Besede ga tako prevzamejo, da je pripravljen »reskirati« nekaj (svojega ugleda sicer še ne), da ga na samem zasliši. A tu se ta dialog ne konča. Pogovor je v njem zorel in ga začel spreminjati. Ko se drugič pojavi v 50. vrstici sedmega poglavja, se že postavlja na Jezusovo stran, je že pripravljen izgubiti nekaj več. A lepota odnosa in pogovarjanja z Jezusom je v tem, da razodeva vso resnico o nas in o Bogu. Zadnjikrat se tako pojavi pod križem - vsem na očeh se izkaže bolj učenec, kot apostoli in za Jezusa zapravi okrog 100 funtov mire in aloe, to je nekje okrog 34 kg super drage mešanice. Zdaj se ne boji več nikogar. Niti njegovih fejk prijateljev farizejev, niti velikih.

En pogovor z Jezusom lahko vse spremeni. Ne izpusti priložnosti!

br. Luka Modic

Pogovor s Svetim pismom

V Sirahovi knjigi (6,35) najdemo prav moder napotek: »Rad poslušaj vsak pogovor o Bogu in glej, da ti ne uide noben pameten rek.« Jaz pa pravim, da je zelo pomemben tudi moj pogovor z Bogom.

Kaj je pravzaprav pogovor? V šoli se učimo definicije tega, teoretičnega dela. Velik delež učenja o tem, kaj in kako naj se pogovarjamo, pa poteka že od rojstva naprej, od prvih gu-gu-ga besed, ki jih tvorimo.

Pogovor je nekako temeljna oblika sporazumevanja med ljudmi. Navadno sta v pogovoru vključeni najmanj dve osebi, lahko pa tudi več. Če smo si za pogovor dobri samo sami, potem je to bolj samogovor. No, morda pa se pogovarjamo s svojim alter egom. Ampak iz lastnih izkušenj lahko povem, da pogovor s samim seboj ni ravno dobro sprejet pri drugih, ker nas lahko imajo, da smo malce čez les ali pa nas sprašujejo, če smo njim kaj rekli. Potem moramo vedno znova razlagati, da ne, da smo samo nekaj povedali na glas. In zopet nas imajo, da smo malce čez les. Torej koristen napotek: pogovor s samim seboj naj poteka le takrat, ko ni drugih ljudi v bližini.

V pogovoru tudi veljajo določena načela, ki omogočijo bolj ali manj uspešno pogovarjanje. Pomembno je, da smo vljudni drug do drugega, da se poslušamo in ne prekinjamo, da pustimo drug drugemu do besede in seveda tudi to, da si gledamo med pogovorom v oči.

Pogovorov je tudi več vrst. Navadno se med seboj prepletajo in bi težko osamili

samo ene vrste. Samo ene vrste je navadno le delček nekega daljšega pogovora. Pogovor, kjer se izmenjujejo vprašanja in odgovori, ko v bistvu iščemo in razkrivamo

informacije, je raziskovalni. Tako Marija poi-zveduje pri angelu, kako bo spočela Jezusa, ko še ne pozna moža. In angel ji prav vljudno odgovori, kako in kaj se bo vse zgodilo (Lk 1,26-38). Potem imamo tudi tako vrsto pogovora, v katerem ena stran poskuša drugo prepričati v svoj prav – t. i. prepričevalni pogovor. Lepo je, če pri tem ostanemo dokaj vljudni, poskušamo dati tudi drugemu besedo, ko se poskuša obraniti naših argumentov. Menim, da je pri tem pogovoru pomembna vztrajnost in moč argumentov. Včasih je to podobno lovu mačke in miši. Kot med Gospodom in Jonom. Prerok Jona je že take vrste oseba, ki se težko pusti prepričati, da je nekaj dobro. Bog pa je, kot se njemu pritiče, vztrajen. Res je tudi, da ima na svoji strani božanskost, ki je, kar pač je. Težko, da Jona ne bi podlegel tako močnim argumentom. Sploh, ko te v trebuhu tri dni in tri noči nosi ogromna riba. Pri te vrste pogovora lahko pride do kar gorečega argumentiranja tako na eni kot na drugi strani, kar lahko privede celo do prepira. Tako lahko pride na eni strani do jeze ter užaljenosti in je na drugi strani spet potreba po vztrajnosti in potrpežljivosti, da se nekako zgleda nerazumevanje. Šele ko Bog

pokaže Jonu svoj vidik dogajanja, se Jonu razjasni oblačni pogled na situacijo.

Tretje in zadnje vrste pogovor je pogajalni. Že beseda nam pove, da skušamo skozi pogovor doseči nekakšen skupen konsenz. Ne gre za kompromis, ker pri kompromisu popustita obe strani toliko, da pride do nekakšnega razumevanja, vendar ni popolnega zadovoljstva. Pri pogajalnem pogovoru sta oba sogovorca popolnoma na isti strani. Najbolj simpatičen in morda tudi najbolj vznemirljiv te vrste pogovor je v Prvi Mojzesovi knjigi, v osemnajstem poglavju, kjer se Abraham pogaja z Bogom za Sodomo. Priznati moram, da Abraham izkaže veliko mero drznosti, ko se tako odločno pogaja z Vsemogočnim za rešitev prebivalcev Sodome. Res pa je, da Abrahamu ni težko biti pogumen, saj ima že Gospodovo zagotovilo z obljubo, da bo iz nje nastal velik narod. V takšnih okoliščinah je malce lažje izzvati Najvišjega. Simpatičen pravim, ker mi zveni kot pogovor med odraslim in otrokom, ki si skuša izpogajati nekaj v svojo korist. Odrasli skuša biti pravičen, pošten in razumevajoč, vendar v tolikšni meri, da da vedeti, da popušča samo, ker je tako prav. Ravna milostno. Vznemirljiva pa je ravno ta Abrahamova drznost, ko poskuša omehčati Božjo odločnost in mu na koncu celo uspe!

Vedno si podobo Boga v Stari zavezi predstavljamo kot Gospoda, gospodarja, ki je strog, gromek, nepopustljiv, celo pravičniški, v Novi zavezi pa nam ga Jezus prikaže kot očeta, očka. Ravno ta odlomek pa mi govori o tem, da je Bog od vedno tak: dobrodušen, popustljiv, milosten, ljubezniv, resda odrasel, ampak očka svojim otrokom. Tako lahko branje Svetega pisma spodbudi prav zanimiv pogovor med menoj in mojim Očetom. No, in s samo seboj, saj nekdo mora na glas razmišljati o prebranem.

Lea Bric

Besedna suša

Verjetno se lahko strinjamo, da ob pogledu na množico ljudi na ulici, v kavarni, na avtobusu, na plaži,... nikakor ne moremo mimo tega, da gotovo vsak drugi v roki drži neko elektronsko napravo. Napravo, ki je nadomestila naše pristne pogovore, razgovore, odnose. Vedno več ljudi se spopada s stisko, saj se mnogokrat v spontanah pogovorih ne najdemo več najbolje.

Bratje in sestre OFS smo, tako kot v vseh okoliščinah, povabljeni, da tudi v tem primeru delujemo z zgledom. Naša redna srečanja naj bodo prežeta s pogovorom, diskusijo. Del srečanja namenimo neformalnemu druženju in pogovoru. Poskusimo se srečati tudi izven rednega srečanja in na tak način krepiti naše odnose. Tako povezani bomo še močnejši v spopadanju z osamljenostjo in samozadostno miselnostjo.

V konstitucijah lahko preberemo: »Da bi ga (evangeljsko uboštvo) razumeli in sprejeli, je potreben velik oseben napor in spodbuda bratstva v molitvi in pogovoru, skupna prenova življenja, posluš za smernice Cerkve in za potrebe družbe.« Izpostavijo tudi: »...naj ustvarjajo ozračje za pogovor med mladimi in starimi (med generacijami).« Sveti František nas torej vabi, da se pogovarjamo tudi z mladimi, jim damo občutek slišnosti in sprejetosti.

Nikakor pa ne pozabimo na najpomembnejši pogovor; pogovor z Njim. Molitev naj prežema naš vsakdan. Molitev je namreč najmočnejše orodje, s katerim lahko kljubujemo vsakodnevni skušnjavam v svetu. In ne pozabimo: »Vse zmorem v njem, ki mi daje moč.« Tudi stopiti iz cone udobja, pristopiti k bližnjemu ali manj bližnjemu, mu nameniti besedo spodbude, mu prisluhniti ali potolažiti.

Mojca Špende

Vse strani so se pripravljene spremeniti

V resničnem pogovoru so se vse strani pripravljene spremeniti (Nat Hahn)

Rdeča nit tokratne številke Frančiškovega prijatelja je pogovor. Tema nam kot nepogrešljiva enota komunikacije nikakor ni neznana, še več, zdi se, da je del narave človeka in da bi nam kot taka mora biti dosti bolj blizu, kot se običajno izkaže, da v resnici je.

Ampak začnimo pri začetku. Pogovor je po definiciji v najbolj grobem pomenu izmenjava informacij. Poteka ustno, zanj je značilno, da si sogovorca vlogi sporočevalca in naslovnika izmenjujeta. Navadno za njegovo sopomenko uporabimo tudi besedo razgovor.

Oba izraza sta slovenska prevoda grške besede dialogos, vendar njeni etimologiji – ne pa tudi običajni rabi – bolje ustreza naša beseda razgovor, kajti predpona dia- pomeni pre-, raz-, za-, čez, skozi itd., na primer, nasprotniki se pre-govarjajo (tj. pogajajo) o premirju, diagonala raz-deli kvadrat na dva trikotnika, diameter raz-deli krog na dva polkroga, diaspora raz-deli narod itd., in ne nazadnje tudi beseda diabolos etimološko opisuje »razdeljenega« boga. Analogno je (v slovenščini raz-govor tisti govor, ki govorce raz-dvaja v njihovi raz-ličnosti, medtem ko je po-govor tisti govor, ki govorce po-vezuje ali celo po-enoti, pri čemer pa ohranja njihovo raz-ličnost in po-sameznost, množstvo-v-enem in eno-v-mnogem. Ampak kot rečeno, v običajnem govoru te razlike v slovenščini ne delamo. Sicer pa dialog, tj. razgovor in/ali pogovor, ni zgolj dvogovor, saj je lahko v po-govor ali raz-govor vpletenih tudi več (so) govorcev.

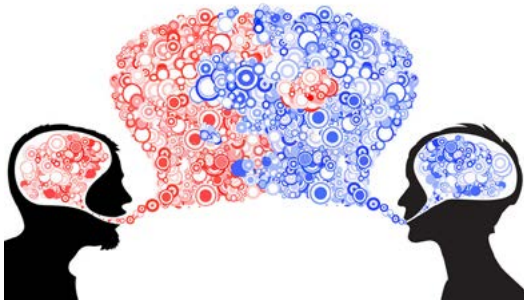
V vsakdanjem življenju ljudje uporabljamo različne vrste pogovora, da bi z njimi dosegli različne namene. Tako ločimo med raziskovalnim pogovorom (ko iščemo nove podatke), prepričevalnim pogovorom (ko skušamo sogovorca prepričati, da stori neko dejanje ali sprejme naše mnenje; to storimo z navajanjem razlogov) in pogajalnim pogovorom (ko z nekom v pogovoru usklajujemo različni mnenji in skušamo priti do dogovora). Pomembno je, da se zavedamo, da s svojim načinom pogovarjanja in izbiro zvrsti jezika razkrivamo tudi sebe in svoj namen (tako imamo dejansko dva nivoja pogovarjanja – na enem nivoju gre za informacije, ki jih izmenjujemo, na drugem oa za dejstva o nas samih, ki jih ob tem tudi komuniciramo).

Dialog je najbolj naravna in hkrati najbolj dovršena oblika komunikacije. Pripisemo mu lahko nekaj značilnosti. Dialog je brez oblike, nima vnaprej določenih vsebin in nima cilja. Zgodi se sam po sebi, ob srečanju dveh ali več oseb. Ne stremi k zmagi in prepričevanju, ampak nastaja zaradi zanimanja po sočloveku. Dialog se rodi, ker želimo človeka spoznati

in se mu želimo deliti. Ta delitev poteka naravno, v besedi in pomeni srečanje v mislih, občutenjih in izkustvih. Kot pravi Martin Buber: »Vse resnično življenje je srečevanje«, kar pomeni, da se v življenju neprenehoma srečujemo z ljudmi, toda le če smo resnični, to je iskreni in pristni – torej dialoški, z njimi vstopamo v odnose.

Dialog ni enkraten dogodek, je sekvenca pogovorov, spraševanj in argumentiranj o življenju, značaju, odnosih ter družbi, etiki in politiki. V dialogu ni voditeljev, ni prepričevanj ter ni pravih in napačnih odgovorov. Prav tako ni cilj dialoga iskanje ene ultimativne resnice. Cilj dialoga je učenje ter odprta in iskrena izmenjava argumentov.

Dialoga je sposoben vsak posameznik, tudi tisti, ki ima okrnjeno znanje besedišča. Pomembno je, da je človek pripravljen deliti izkustva in argumente z drugimi ter je pripravljen na kritiko in drugačnost. Če se človek odpre resničnemu dialogu in prisluhne drugim, potem se lahko nauči drugih resnic, ki morda niso v skladu z lastnimi prepričanji, a jim pusti, da zavzamejo prostor v lastnem mišljenju.

Z dialogom utrjujemo komunikacijo, krepimo svoj značaj in gradimo skupnost. Z osebami v dialogu se ne le spoznavamo, se tudi v polnosti povežemo in rastemo skupaj. Dialog je umetnost skupnega razmišljanja. Dialog je prostor spoznavanja in je prostor

samo-spoznanj. Resnično, sebe in drugega spoznamo v dialogu. Le skupaj v dialogu, v katerem se srečamo v vsej svoji polnosti, lahko razumemo in sprejmemo vzgibe in dejanja posameznika in družbe. Le v dialogu lahko gradimo zdrave in trajne odnose ter skupaj sooblikujemo družbo.

Dialog je tako pogoj tudi za to, da se naše krščanske skupnosti med seboj povežejo. In slediti Jezusu pomeni uporabljati pogovor ne samo, da bi posredovali veselo vest evangelija, ampak tudi, da bi prišli blizu ljudem, jih spoznali in se z njimi zbližali, da bi lahko v Jezusu prepoznali tisto Besedo, ki lahko kvalitetno spremeni njihovo življenje. O ekumenizmu in njegovem iskanju dialoga med različnimi krščanskimi ločinami ter seveda medverskem dialogu pa ne bom niti izgubljala besed, saj je pogovor že v samem poimenovanju.

Tega se zaveda tudi papež Frančišek, ki je na družbenem omrežju Twitter ne dolgo nazaj zapisal, da se vsak dialog najprej začne z molkom in s tem poleg govora opozoril tudi na pomembno vlogo tišine: »Dialoga ne oživljamo z besedami, temveč s tišino; ne z vztrajanjem, temveč tako, da znova potrpežljivo prisluhnemo drugemu, njegovim težavam in temu, kar mu leži na srcu. Ozdravljenje srca se začne s poslušanjem.«

Po različnih virih povzela Fani Pečar

Vilma in Dani Siter

Draga Vilma in Dani, po vsej Sloveniji sta znana kot ustanovitelja Društva Družina in Življenje (DIŽ), kjer organizirate seminarje za zakonske pare, ustanavljate zakonske skupine in zanje pripravljate programe, in še veliko stvari. Tokratna tema številke Frančiškov prijatelj je pogovor. Kaj pomeni pogovor za vaju kot moža in ženo?

Pogovor je »krvotok odnosa« - še posebej odnosa med možem in ženo. Mož in žena, ki se ne pogovarjata, presušita. Za naju pogovor ni nekaj samo po sebi umevnega ali nekaj naravnega, nekaj, kar bi midva kar znala, pač pa je vedno znova velik izziv. Lahko bi rekla, da je to ena najtežjih lekcij najinega zakona oziroma najinega odnosa. Pa ni le najtežja, pač pa je tudi najdaljša – je vseživljenjska, saj traja in bo trajala celo življenje. Midva se namreč še vedno učila pogovarjati, se poslušati, zaznavati drug drugega, biti pozorna drug do drugega. Včasih se glede pogovora počutiva kot prvošolčka, saj se nama kdaj zatakne pri eni napačno in brezbrizno izgovorjeni besedi. Sva se pa odločila, da bova, četudi se nama bo kar naprej zatikalo, vztrajala skupaj in bova drug drugega vedno znova sprejemala, si odpuščala in si izkazovala dejanja ljubezni, sprejetosti in medsebojne naklonjenosti.

Kako pa poteka pogovor med starši in otroki?

Z otrokovim rojstvom sva midva postala oče in mama - dobila sva novo funkcijo, ki je prej nisva imela, sprejela sva novo poslanstvo, ki ga prej nisva poznala. To poslanstvo od naju terja nenehno učenje in usposabljanje, saj vsako otrokovo obdobje prinaša nove izzive in zahteva drugačen pristop –

drugačno znanje. Ko je otrok še majhen, sva starša zanj »postavljala in nadzornika« meja, saj se mora najin otrok od naju naučiti, kaj je »da« in kaj je »ne«, kaj je »moraš« in kaj »ne smeš«. Za malo večjega otroka sva starša »učitelja«, ki odgovarjava na tisoče otrokovih vprašanj, kasneje sva mu »mentorja« oziroma »trenerja«, ki mu stojiva ob strani, ko naju potrebuje, v odrasli dobi pa je cilj, nas staršev: postati otrokov prijatelj. Vse te faze od nas terjajo ogromno potrpežljivosti, stalne prisotnosti in najinega sodelovanja. Poskuša se zavedati, da naju otrok (tudi sedaj, ko imava že odrasle otroke) »nenehno sprašuje« dve temeljni vprašanji: »Me imaš rad/a?« in »Ali ti lahko zaupam!« Odgovor na ti dve vprašanji morava vedno znova poiskati v najinih srcih: »Da, otrok, rada te imava – takšnega, kakršen si, saj veva, da si nama podarjen kot neprecenljivi dar nebeškega Očeta. Zato boš v najinih srcih vedno ljubljen in sprejet!«

Imata že pravo četo vnukov. Ali imajo tudi pogovori s tretjo generacijo svoje značilnosti?

Tudi najini vnuki (16 jih je) naju vedno znova sprašujejo isti vprašanji: »Me imaš rad/a? Ti lahko zaupam?« Sam (Dani) se ne spominjam svojih starih staršev oziroma kot nezakonski otrok z njimi nisem imel stikov, lahko pa rečem, da me glede tega vse živl-

jen je spremlja boleča praznina. Kljub temu pa me danes, ko imam svoje vnuke, zelo veseli pogovor z njimi, še posebej z malimi vnuki, ki se, ob poslušanju dedkovih zgodbic, ki so vedno »po otrokovem naročilu« (si jih rad izmišljam), radi pocartajo v dedkovem naročju, medtem ko za tiste, malo večje, moje pravljice niso dovolj »adrenalinske«. Včasih temu ni bilo tako, saj ni bilo ekranov in so bile dedkove zgodbe vedno adrenalinske. Sicer pa je za naju vedno prijetno, ko doživiva vnukovo oziroma vnukinjino zaupanje, ko si pred nama upa izreči kaj osebnega, ker ve, da to lahko izreče, da bo sprejet/a in ne bo doživel/a obsodbe.

Velikokrat se na vaju obračajo tudi zakonci v stiski. Tudi tukaj je osnovno orodje pogovor. Kako se je pogovarjati z ljudmi v stiski?

Tudi tu gre predvsem za zaupanje in sočutje. Zakoncema, ki se v stiski obrneta na naju, najprej zagotoviva diskretnost in spoštovanje. Jasno jima razloživa, da nisva družinska ali zakonska terapevta, in ju bova, če bova tako presodila, »poslala naprej« v obravnavo k ustreznemu strokovnjaku. Zavedava pa se, da so lahko rane, ki jih skozi življenje nosimo s seboj, pretežke in pregloboke, in nama je jasno, da jih ne moreva pozdraviti midva, niti še tako dober terapevt, pač pa je edini Terapevt, ki jih lahko pozdravi, Jezus Kristus. On je naše rane in bolečine nesel na križ, zato jih lahko pozdravi le Njegova presveta kri: »... po njegovih ranah smo bili ozdravljeni« (Iz 53,5). Midva sva najbolj vesela, kadar lahko zakonca v stiski pripeljeva bližje k Jezusu – v Njegov objem in v območje svetega.

Dani, ti si bil nekaj časa tudi župan občine Krško. Kako pa je s pogovorom v politiki?

Zdaj, ko iz »varne razdalje« gledam nazaj, vidim, kako je pogovor v politiki v resnici »umetnost možnega«. Sam imam občutek, da so bili pogovori, ki sem se jih udeleževal, s »figo v žepu«, ali po načelu »kdo bo koga« žejnega peljal čez vodo. Manjkalo je predvsem zaupanja, saj nikoli nisem vedel, kaj in koliko lahko komu povem, da ne bo zlorabil mojega zaupanja. Navzven so bila prizadevanja vseh politikov za narodov blagor, v resnici pa se je moglo razbrati, da je za lepimi »fasadami« veliko gnilobe in osebnih koristi. Žal, pošteni politiki vedno »potegnejo kratko«. Ljudje so naivni in ne znajo razločiti, kdo misli pošteno in kdo ne. Kako dolgo bomo še dovolili, da se bo ta krivična zgodovina ponavljala?

Še ene ravni pogovora bi se rad dotaknil. Za sv. Frančiška so že takrat govorili, da on ni molil pač pa je postal molitev. Kakšna je vajina izkušnja pogovora z Bogom, z Marijo, ...?

Brez redne molitve midva ne bi preživila in zelo verjetno ne bi bila več skupaj. Tako na začetku najine skupne poti sva preko prijateljev, ki so nama predstavili pomen

rednega branja Božje besede in osebnega druženja z Jezusom, spoznala, da naju On vedno čaka, da se lahko Nanj obrneva v vsakem trenutku, da »Njegov telefon« ni nikoli zaseden, da Zanj nobena moja/najina stiska ni banalna. Sicer pa midva največkrat moliva vsak zase (tudi skupaj, ko sva na vožnji in ko leževa k počitku), si pa večkrat tudi podeliva, kaj naju po svoji besedi uči Gospod. In taki trenutki podelitve so za naju še posebej dragoceni,

saj naju tudi Marija vedno znova opogumlja:
»Kar koli vama reče, storita!« (Jn 2,5)

Sv. Frančiška ter njegove svete brate in sestre imamo za svoje vzornike in priprošnjike. Kdo od te družbe in v čem je vama še posebej blizu?

Za naju je sv. Frančišek bil, je in bo svetla lučka. Osupljivo je, da sv. Frančišek ni svetil le v svojem času, pač pa njegova luč močno sveti tudi danes. Sprašujeva se zakaj? Edini razumni odgovor, ki naju prepriča, je: »Zaradi njegove iskrene in popolne predanosti Bogu, ki mu je popolnoma zaupal.« Sv. Frančišek nama sprašuje vest in postavlja ogledalo: »Koliko zares zaupava Bogu? Sva tako kot sv. Frančišek pripravljena »sleči starega človeka« in obleči novega? Sva pripravljena pozabiti nase, ljubiti vsakega človeka in vse stvarstvo, tako kot sv. Frančišek?«

Zato je najina molitev: »Gospod, ne spominjaj se najinih prestopkov in najinih zmot! Vzgajaj naju še naprej in naju uporabi, če Ti tako želiš, in kjerkoli Ti želiš. Amen!«

Pogovarjal se je br. Primož Kovač

Veliki vrh v Begunjščici (2060 m)

Begunjščica je izredno zanimiva in priljubljena gora v Karavankah nad Tržičem oz. znanim mejnim prehodom Ljubelj, znana ne samo v poletni sezoni, ampak še bolj v zimski.

V poletni je zanimiva zato, ker ima višino nad 2000 metrov, ob tem pa visoko z avtom dostopno izhodišče (Ljubelj) ob njej pa so kar tri kočje: Dom na Zelenici (na severni strani), Koča na planini Prevala (na južni strani) in Roblekov dom (na zahodnem pobočju). Dostopov na vrh je tudi več iz različnih smeri, nobeden od njih pa ni zahteven. Vrh je travnat, kopast in razgleden, tako da omogoča mnogim planincem da na njem dolgo uživajo – z razgledom na Julijce, Bled, dolino Save, z njega pa se odlično vidi tudi bližnje vrhove Karavank (Vrtača, Veliki vrh v Košuti, Stol) in nekatere vrhove Kamniško Savinjskih Alp. Včasih je na severni strani Begunjščice

Vrh: Veliki v v Begunjščici (2060 m)

**Potek poti: Ljubelj -> Prevala -> Veliki vrh
-> Roblekov dom -> Zelenica -> Ljubelj**

Čas vzpona: 3 ure

Čas sestopa: 3 ure

Dolžina poti: 13 km

Višinska razlika po poti: 1500 m

Zahtevnost: zahtevna označena pot (zelo kratek del je zavarovan z jeklenico)

delovalo tudi smučišče, ki pa so ga zaradi prevelike izpostavljenosti snežnim plazovom zaprli, prav tako pa je zaprt hotel, ki je nekoč obratoval na njenem vzhodnem pobočju, nekaj časa pa je bil preurejen tudi v dom duhovnosti (Oaza miru).

Pozimi pa je Begunjščica zanimiva zato, ker ima na severni strani veliko grap, ki omogočajo zimske vzpone različnih težavnosti, zelo zanimiva pa je tudi za turne smučarje. O zimski Begunjščici napišem še kaj več ob kaki drugi priložnosti.

Svetujem krožni celodnevni izlet na Begunjščico z izhodiščem na Ljubelju, od koder se najprej odpravimo po vzhodnem pobočju gore skozi Bornov tunel (dobrodošla je naglavna lučka, zadostuje pa tudi svetilka na telefonu), ko preidemo na južno stran smo kmalu pri koči na Prevali (do sem ura in pol), od koder nas čaka strm vzpon do grebena Begunjščice, po katerem se potem pot zlagoma vzpenja proti zahodu do najvišjega vrha Begunjščice, ki se imenuje Veliki vrh. S poti po grebenu vidimo tudi grape, kjer potekajo zimski vzponi (Šentanski plaz, Centralna gra-

pa, ...) Na vrhu si v lepem vremenu ni težko vzeti časa za čudovite razglede in malico ali posedanje po travi. Včasih na pobočju srečamo tudi ovce, včasih pa zgolj vidimo njihove sledove. Sestopili bomo najprej po zahodnem grebenu na Roblekov dom, nato pa na severno stran Begunjščice, kjer prečimo obsežna melišča (oz. plazove) mimo koč na Zelenici do izhodišča. Pot obkroži celotno goro, kar je prav redkost in posebno doživetje, je pa dolga in naporna, čeprav tehnično ni zahtevna.

br. Matej Nastran

Mi, Slovenci ...

Poletje je jemalo dih – vročina in suša sta bili glavni temi, potem pa še nesrečni požar na Krasu. Gledali smo dvoje – moč ognja, ki ruši, in moč ljudi, ki zaradi srčnosti premaga vse – tudi ogenj. Potem je tu še šport, ki nas vedno znova poveže.

Ko sem sredi polnih Stožic pred odboj-karsko tekmo tudi sama pela Zdravljico, sem čutila ponos in zanos, vihrale so zastave, bili smo srčni, srečni, enotni – mi, Slovenci. Raz-mišljala sem, zakaj nas šport tako zelo poveže in našla sem neko vzporednico. Slovenci že od nekdaj veljamo za delovne ljudi, že Vodnik je rekel: *»Slovenec, tvoja zemlja je zdrava // in pridnim nje lega najprava.«* Uspešni športniki garajo – večkrat gre za nadčloveške napore, od malih nog so izredno disciplinirani, živijo svoje natrpane urnike in če jim je še mati narava dodala nekaj posebnih darov, uspejo. Mislim, da nas zato športniki povežejo – ker jim nič ni podarjeno, vse je trdo prigarano in tako pot do uspeha Slovenci cenimo.

Tudi nesreče nas povežejo, vedno znamo priskočiti na pomoč, le v mirnih časih se mi zdi, da se ne najdemo prav dobro. Takrat se žal razraščajo polja nevoščljivosti. Želim si, da se bomo nekoč še bolj znali veseliti tudi uspehov naših prijateljev, sopotnikov, sosedov – ko bomo dosegli še to, bomo Can-karjevi misli: *»Tod bodo živeli srečni ljudje,«* lahko spremenili časovno obliko – tod živijo srečni ljudje.

V resnici ni vse črno belo, življenje ima res veliko odtenkov in zadnje čase se zavedam, da živim med krasnimi ljudmi. Trudim se, da boljši svetu soustvarjam tudi sama, torej ne da samo pričakujem od drugih, ampak najprej dajem in se za vse tudi zahvaljujem. Nenazadnje tudi za preizkušnje, včasih prav te prinesejo pogum za nove začetke, ki so vedno naporni, a boljši kot slabe stare poti, pravi moja prijateljica.

Mi, Slovenci! To odmeva na vseh športnih prireditvah in takrat zaigra srce. Ker takrat cvetimo tudi kot narod, ker takrat dokazu-jemo, da je delo še vedno naša pomembna vrednota.

Mateja Feltrin Novljan

Andreja Perc, sestra uršulinka

Kaj bi pisala? 14 let sem noter. V samostanu. Marsikaj se je od takrat že preobrnilo... v meni in okoli mene. Brskam po spominu, da bi delila par utrinkov.

Zakaj sem sestra? Začelo se je, ko sem šla študirat, na FMF, matematiko. Moja volja ni dala miru, vsaj 3 krat sem zadnje dolgo počitniško poletje po maturi poklicala v Ljubljano k uršulinkam, če bi lahko bivala pri njih. Nisem vedela, kako deluje vpisovanje na prosta mesta študentskih sob - da to enkrat pred 10. ali po njem izveš, kam te nekdo iz pisarne na ministrstvu za te študentske zadeve razporedi, da se lahko ugnezdiš za čas študija. Tisto leto so uršulinke obnavljale pol hiše, niso imele prostih sob, po čudežu sem prišla noter. V majhno, skromno sobo ob cerkvi. Tam sem slišala jasno povabilo. Pridi. In sem šla.

Prvo leto študija sem živela dokaj samotarsko življenje. S Katarino sva skupaj razbijali uganke s faksa, matematika mi je prirasla k srcu, Ljubljana, pogled na grad in Filharmonijo pa tudi. Spomnim se, da je s. Zorica, še kar bedela nad mojim dogajanjem. Samostanska tradicija in vera, ki so jo vsrkale stene od pred menoj bivajočih, pa vse to, kar sem nosila v svojem srcu od doma, me je začelo počasi vleči v nekaj novega. Svoboda, pot odraslosti se je začela z obema nogama. Malo po malo sem začela ugotavljati kdo sem, kaj bom z življenjem. Začela sem redno brati Sveto pismo. Kar samo po sebi se je zgodilo. Po nekaj

mesecih se mi je pojavilo zanimanje, kako vendar, da so te ženske, sestre, lahko tako izpolnjene v svojem življenju, tako mirne; vse to mi je postavljalo vse več vprašajev - kaj bom s svojim življenjem. Brala sem o sv. Angeli frančiškanski tretjerednici (27. januar) in zagrabilo me je. Odločila sem se, da grem pot posvečenega življenja. In res od božiča 2007, ko mi je prvič, z možgani postalo jasno, kje je moja pot in koraka na novo pot, selitev v klavzuro iste hiše, je minilo slabo leto.

Pot formacije, priprave do prvih in kasneje večnih zaobljub mi ostaja v lepem spominu. Z leti vse manj razumem, zakaj. Kljub vsem preizkušnjam doživljam potrditev, da je pot zelo ta-prava. Vmes sem končala še ekonomski faks, pa zdaj nekaj let delam z mladimi, pri Katoliški mladini. Dostikrat jih provociram. Pomembno je biti pošten, zazrt stalno v Gospoda, marljiv in ponižen. Do smrti je to trening da bom(o) »ready« za domov, kjer ne bo več budalaštin, ki si jih povzorčamo tu na poti.

Ne glede na to, kaj pride ne pozabite enega, gvišnega, »Bog je vedno zvest.« Njegovi smo živi in mrtvi.

Andreja Perc

Teden bratstva

V tednu med 7. in 14. avgustom se je v Logu pod Mangartom odvijal Teden bratstva. Frančiškova mladina in prijatelji smo skupaj preživeli čudovit teden ob spoznavanju svoje poklicnosti k svetosti in občudovanju Božjega stvarstva.

Dopoldneve smo večinoma preživljali ob prebiranju apostolske spodbude papeža Frančiška Radujte in veselite se. Ob pogovorih o vsebini, delitvi pogledov, razmišljanj smo spoznavali Boga in drug drugega.

Sončnega zahoda sicer nismo dočakali, saj je bilo preveč megleno, smo pa na poti navzdol doživeli pravo božično pravljico.

Hvaležna sem za vse skupne trenutke in doživetja.

Katarina Ahlin Rezar

Popoldnevi pa so bili napolnjeni s sveto mašo in izleti. Obiskali smo Korita Možnice, Predelico, Poševni slap in slap Parabola.

Tretji dan nas je čakal prvi višji vzpon. V zgodnjih jutranjih urah smo se podali na Mangart. Del skupine se je opravil po zahtevni plezalni poti, ostali pa po ne plezalni. Ko sta si poti prišli nasproti, smo se skupaj veselili dosega vrha.

Naš drugi višji vzpon je imel izhodišče na svetih Višarjah, do katerih smo prišli z gondolo. V poznem popoldnevu smo se odpravili opazovat sončni zahod na Kamnitega lovca.

Ali pri nas govorimo o spolnosti?

Pomislimo na zadnje pogovore o spolnosti. Na kakšen način so se začeli? V katero smer so vodili? So bila to iskrena pričevanja in besede, ki so izvirale globoko iz hrepenenj? Je bila to (neslana) šala, ki je želela popestriti in sprostiti vzdušje? Je bilo morda vzbujanje sramu ali obtoževanje nekoga tretjega nemoralnega življenja?

Dejstvo je, da je tematika spolnosti zelo občutljiva in da so po mojih izkušnjah redki pogovori, celo med dobrimi prijatelji, kjer se o spolnosti pogovarja odprto, ranljivo, iskreno in brez obtoževanja.

Žal s tem izogibanjem dajemo zgled tudi otrokom, ki v radovednosti potem iščejo odgovore na vprašanja, povezana s spolnostjo v veliki meri na spletu. Posledica je lahko ta, da ob iskanju "objektivnih" informacij pri teh vsebinah kaj hitro naletimo še na eksplicitne vsebine spolnosti (pornografijo), ki nima veliko skupnega z realnostjo, niti s posredovanjem sporočila ljubljenosti. Tako kot nas Jezus spodbuja, da smo vselej vsakomur pripravljeni odgovoriti, če nas vpraša po razlogu upanja v nas (1 Pt 3,15), je prav, da smo pripravljeni tudi našim otrokom spregovoriti o pomenu (tudi telesne) ljubezni za moje življenje.

Hvaljen moj Gospod, v mojem telesu

František nam izjemno intuitivno, preprosto in pristno pokaže, kako konkretno slaviti Boga tudi s svojim telesom. Pred leti, ko smo "bosonogi asiški romarji" gulili asiške ulice in ob tem prepevali ter preverjali temperaturo tal, sem občutil, da je dejansko tudi telesni vidik izjemno pomemben za "pogovor" s stvarstvom. In dejstvo je, da nas lahko prevzame čudovit sončni zahod, da lahko enakomerno pljuskanje valov, prepevanje čričkov in vonj soli deluje izjemno pomirjujoče, in izkušnja naše kože, našega telesa ni nič manj pomembna.

Ko se prepustim morskemu toku, ki me nosi in vodi, ki obdaja večino celic moje kože, ko bos poromam iz Ljubljane na Brezje, ko se povzpnem na visoko goro in čutim pot, ki mi polzi po obrazu, ko se z otroki valjam po travi ... se mi v telesni spomin vpišejo dogodki, ki jih ne pozabim. V teh trenutkih me Gospod sprejema in objema po vodi, ki me obdaja, po stopalih, ki me vodijo naprej, po travnih bilkah, ki me božajo. Gospod mi govori, kako čudovito sem ustvarjen prav v tem telesu, tukaj in sedaj.

Nebesedna komunikacija

Bog ne potrebuje besed, da bi govoril z nami, nam pa vseeno lahko spregovori tudi na besedni način. Zanimivo, da tudi med našimi pogovori (z brati in sestrami) večji del komunikacije zavzema prav nebesedna komunikacija. Takrat, ko so si v nasprotju naše besede z dejanji ... so dejanja tista, ki govorijo resnico. Otroci to še predobro vedo, kakor tudi pravimo zanje, da ne znajo lagati. V svetu odraslih pa nam žal strah velikokrat onemogoča sprejeti težjo pot, ki zahteva priznanje lastne nepopolnosti in bolečine.

Povabljeni, da v naslednjih pogovorih nastopimo sproščeno, odprto in iskreno. Prisluhnimo tudi lastnemu telesu (srčnemu utripu, temperaturi, koži ...), ko smo postavljeni v neko stresno situacijo. Tudi s telesom lahko podpremo iskrene in pristne besede, ki v samozavestni drži ne pokopljejo sogovornika, podpirajo pa misli, ki jih izražamo, in občutke, ki jih nosimo v sebi.

Komunikacija moških in komunikacija žensk

Kakorkoli drvi naša družba v prepričanje, da smo si ženske in moški enaki, lahko na ravni bio-

logije že pred samim rojstvom odkrijemo bistvene razlike pri otroku, ki je fantek, in pri deklici. Prav zaradi vpliva hormonov se nekaj mesecev po spočetju praviloma spremenijo tudi tisti deli možganov, ki so kasneje odgovorni za besedni govor. Pri deklicah je tako običajno, da začnejo hitreje govoriti in da v odrasli dobi dnevno izrečejo kar precej več besed kot moški. Zanimivost: povprečno število dnevno izrečenih besed pri moškem je 7.000, pri ženski pa 20.000.

Ampak kar se tiče govora, ni razlika med spoloma samo v številu izrečenih besed, pač pa tudi v načinu dojemanja. Morda poznate primerjavo dojemanja sveta skozi rožnata in modra očala, ki jo velikokrat uporablja avtor knjige Ljubezen in spoštovanje in ki nam daje misliti o razlogih in posledicah različnih načinov dojemanja, ki obstajajo pri moških oz. pri ženskah.

Na to različnost lahko sicer gledamo kot na težavo, ki jo je potrebno odpraviti in potem na silo vpeljujemo enakost tam, kjer naravno ne obstaja. Lahko pa ob preučevanju te različnosti prepoznavamo lepoto in izzive, ki nas spodbujajo, da skupaj rastemo.

Ustvarjeni po Božji podobi

Različnost med nami se močno pokaže tudi pri dojemanju spolnosti. Medtem ko moški velikokrat zelo direktno pokažemo željo po ljubljenju, ne glede na predhodno komunikacijo in dogajanje v odnosu, je za ženske bolj pomembno prav to. Za spolni odnos je bistveno predhodno zblizanje oz. daljša "predigra", ki vključuje izkazovanje ljubezni prek pomoči v hiši, ukvarjanja z otroki, besed potrditve, nežnih dotikov, masaže, posvečenega časa ...

In v tej različnosti se skriva bistvo ljubezni, kot jo dojemamo kristjani – darovanje. V tem načinu izkazovanja ljubezni, kjer svoje nagone in potrebe usmerja-

mo zaradi ljubezni drugega, se nam močno kaže tudi podoba Boga, saj smo bili nenazadnje ustvarjeni po njegovi podobi, kot moški in ženske (1 Mz 1,27).

To je še en razlog več, da se naše spolnosti ne sramujemo, ampak veselimo in zavedamo, da je to nekaj izjemno duhovnega na poti odkrivanja Boga.

Moderna komunikacija

V naši družbi je popolnoma normalno, da govorimo z nekom iz druge države, da objavimo na družabnih omrežjih stvari, ki jih lahko vidijo sorodniki v Avstraliji, da imamo sestanke na daljavo in tako prihranimo čas in denar.

Normalno je tudi, da svoje (ne)strinjanje izrazimo z emoji, dvignjenimi palci in slikami, ki so nam podobne. Ob tem se lahko zabavamo in enostavno sporočimo svoje počutje, misli, čustveno stanje drugim. Žal pa se v tem zelo hitro skriva tudi past, ki nam vsakodnevno komunikacijo lahko izredno osiromaši.

Pri pogovoru iz oči v oči sem soočen s sogovornikom v celoti in sprejemam vse, kar mi sporoča (z besedami, barvo in jakostjo glasu, držo telesa ...), medtem ko prek modernih naprav dobim le delček sporočila. Prav tako pri digitalni komunikaciji velikokrat prihaja do selekcioniranja informacij in preprostega odmika iz pogovora v stilu "ne paše mi". Posledice vidimo v realnem svetu, ko izjemno težko zdržimo pri poslušanju sogovornika, ko se nam zdijo osebe, ki razmišljajo drugače od nas, popolnoma neumne (polarizacija) in ko mladi še posebej težko ubesedijo svoje misli.

Ob tem je velik izziv tudi v zmerni uporabi "pametnih naprav", saj je vedno več elementov, ki zasvojijo, ki pritegnejo in držijo našo pozornost več časa, kot smo sprva nameravali, želeli in kot bi se nam zdelo dobro.

Dejstvo je, da nam moderna tehnologija omogoča veliko prednosti in ohranjanja odnosa na način, ki še pred leti ni bil možen, dobro pa je, da se zavedamo, kje je meja med zdravo uporabo in kdaj začne škoditi realnim odnosom z našimi bližnjimi.

Benjamin Tomažič

Romanje v Assisi za mlade

Letos sem se poleti s kapucini odpravil na romanje v Assisi, slavno mesto, ki je bilo dom dvema znanima in velikima svetnikoma: sv. Frančišku in sv. Klari. Po vožnji čez Padsko nižino in Apenine, kjer smo se tudi ustavili in si ogledali goro La Verno in na njej postavljeno svetišče, kjer je pred stoletji sveti Frančišek prejel stigme, smo naposled prispeli do našega cilja v pokrajini Umbriji.

Mesto že na prvi pogled daje vtis starodavnosti. Značilen asiški kamen, kot gradbeni material, podoba zgradb, zlasti cerkva, številne ostaline, ki pričajo o nekdanih objektih in utrdbi, in tudi že lega sama, v centru Italije; vse priča o bogati zgodovini, ki jo tako mesto gotovo mora imeti. O tem smo se lahko tudi prepričali iz prve roke v sledečih dneh, ko smo izvedeli številne podrobnosti in поблиžje videli mesto.

Celo mesto in tudi naše romanje nam je bilo osmišljeno z omenjenima dvema svetnikoma, ki sta na mestu pustila močen pečat. Tako smo lahko dobesedno stopali po njihovih stopinjah. Asiške cerkve, ki so že tako bile še posebej posvečene od svoje visoke starosti, so se lahko ponašale z že skoraj legendarnimi dogodki. V katedrali sv. Rufina sta bila krščena, v cerkvi pri Rivotortu je mesto, kjer je sv. Frančišek bival s svojimi brati, v baziliki sv. Marije Angelske je umrl, v samostanu pri sv. Damianu je umrla ona. Vse to smo obiskali ter še veliko več. Posebno se je bilo srečati z njunima zadnjima zemeljskima počivališčema, ki ju predstavljata čudoviti baziliki, vsaka na svojem koncu mesta. Zlasti markantna je bazilika sv. Frančiška, ki je zelo velika in se jo vidi že od daleč. Vse te kraje svetost kar prežema, kar se da do

neke mere tudi čutiti, zlasti v omenjenih bazilikah. Kot je bilo v cerkvi znotraj velike cerkve sv. Marije Angelske v Porciunkuli na veliko zapisano: Hic locus sanctus est (Ta kraj je svet). Besede, ki na enostaven, a novit način dobro povzemajo bistvo vseh teh asiških krajev in njihovo doživljanje.

Doživetje je bilo še dopolnjeno z zanimivim delom po skupinah in katehezami, sploh pa s kratkim, a dragocenim izkustvom puščave na relativno bližnjem območju kapucinskega samostana pri Cortoni, kjer je sv. Frančišek tudi nekoč molil in se še danes nahaja njegova celica, četudi je trajalo le tri ure. V tišini smo lahko razmislili o nekaj pomembnih značilnostih današnjega sveta in se nam je hkrati potrdila tudi brezčasna resnica, ki jo je zagovarjal tudi sv. Frančišek; kako dober in pomemben je odmik v samoto in tišino, kjer se lahko osredotočimo na Boga.

Velik del našega vsakdana sta bili sv. maša in molitev, za kateri mi ni potrebno utemeljevati njune velike pomembnosti. Sploh nam je pa tudi naše romanje poživilo skupno preživljanje časa in sobivanje, pri katerem smo si tudi razdelili opravila in tako morda na manjši skali do neke mere uresničili vzorec tiste ideje bratstva, katero je sv. Frančišek tako vzorno živel.

Poleg sledenja stopinjam sv. Frančiška in sv. Klare ter vsega drugega, smo prišli v stik še z relikvijami dveh svetnikov: bl. Carla Acutisa, čigar zadnje zemeljsko počivališče je tudi v Assisiju, v cerkvi svete Marije »Maggiore«, in sv. Leopolda Mandiča, v Padovi. Oba sta nam lahko v zgled na sebi lasten način.

Tako to romanje v Assisi, strnjeno v eno samo celoto, predstavlja dar in doživetje, ki je na nas pustilo svojo sled, nas vsaj malo preobrazilo in prevzelo ter bo brez težav gotovo za celo življenje ostalo v spominu. Torej doživetje, resnično vredno naziva romanje.

Ivo Gnezda Vrhunc

»Odpri oči!« - oratorij Vipavski Križ 2022

»Danes svet hiti in življenje beži, reka časa odnaša vse stvari,« je 26. avgusta prepevalo približno 180 ust animatorjev in udeležencev oratorija, ki so še zadnjič pri zaključni maši zapeli letošnjo himno.

»Res je,« se sama pri sebi strinjam z besedilom. Vidim se, kako se mi mudi. Najprej od opravljanja do opravljanja, potem pa še od dneva do dneva. S prijateljico se dogovorim za srečanje čez en mesec, ker prej nobena nima časa. Kljub temu, da je poletje in da so počitnice, sem utrujena: zgodaj vstanem, ker sem spet pisana za delo, pozno grem spat, ker se učim za izpite. Pomežiknem – in že je dan mimo. Še trikrat gremo spat – pa je konec poletja. Nestrpno čakam naslednji dogodek na svojem koledarju, ki je sinhroniziran na približno treh napravah (skoraj nepotrebno, ker ga večinoma znam na pamet).

Potem pa končno pride oratorij. V samostanu v Vipavskem Križu se takrat čas ustavi. Tista tečna in neprijazna utrujenost, po kateri bolijo rame, se pretvori v prijetno utrujenost, ki te zvečer nežno uspava. Srca vseh animatorjev, udeležencev in vseh, ki pomagajo pri oratoriju, takrat bijejo v enakem ritmu. Končno – pravi počitek.

Sveti Pavel, katerega zgodbo smo spoznavali letos, nas preko svojega spreobrnjenja uči marsikatero lekcijo, ki nam dandanes lahko pride še kako prav. Če ste zamudili naš oratorij, sledi za vas en kratek povzetek: sv. Pavel se je v bistvu prej imenoval Savel – bil je razmeroma nadarjen izdelovalec šotorov, ampak, ker se mu to ni zdel perspektiven poklic, je šel v šolo nabirat modrosti. Izhajal je iz judovske družine in tudi sam je bil zagrizen Jud, saj se je na neki točki v življenju odločil preganjati in pobijati kristjane. No, nakar je na enem izmed svojih potovanj zaslišal Jezusov glas. Ozrl se je proti nebu in zaradi močne svetlobe oslepel. To je bila za Savla življenjska prelomnica. Poiskal je krščanskega duhovnika, zaradi katerega je znova spregledal in se popolnoma spreobrn timer, pri tem pa tudi zamenjal svoje ime v Pavla. Začelo ga je zanimati vse v povezavi z Jezusom – kar pa je bilo nekoliko sumljivo obema stranema, saj mu nihče ni prav zares verjel. A vseeno je Pavel vztrajal na svoji poti, se učil o krščanski veri in o Jezusu, dokler končno ni bil sprejet kot apostol. Do svoje smrti je nato oznanjal svojo vero, znan je predvsem po pismih Rimljanom, Korinčanom, Efežanom,...

Oratorijski priročnik je kot vedno poln vseh naukov, ki se jih lahko naučimo preko razmišljanja o Pavlovi zgodbi, a najpomembnejša se mi zdita dva. Najprej Pavlovo spreobrn timer, ki pa nas ne uči le o tem, kako zamenjamo vero ali kar naenkrat postanemo najbolj

goreči verniki, ampak nas uči tudi o tem, kako se lahko iz dneva v dan spreobračamo v boljše ljudi. Vsako dobro delo, tehten premislek, svetel zgled, pa že majhni »prosim«, »hvala« in »oprosti«, štejejo kot majhno spreobrnjenje v smeri tega, da postanemo boljši kristjani in nas pripeljejo bližje Jezusu. Drugi pomemben nauk pa se mi zdi odprtost za čudeže. Tako kot Pavel, ki je bil tekom svojega življenja priča kar nekaj čudežem, moramo tudi mi odpreti oči, da jih vidimo. Da smo lahko priča vsakodnevni čudežem, se moramo namreč od časa od časa tudi mi ustaviti in prenehati z rednim preverjanjem ure, plitkim dihanjem in grizljanjem nohtov. Vzemimo si v čas, da uživamo v večerji, da si namenimo iskren objem in prijazen nasmeh in se odpravimo v naravo, kjer lahko občudujemo njegovo Stvarstvo, čudež sam po sebi.

Zato vam želim, dragi udeleženci oratorija, animatorji, starši in vam, bralci tega prispevka, da se, ko vam misli naslednjič prehitro bežijo in uhajajo druga čez drugo, umirite, zaprete oči in si pred sabo zamislite Vipavski Križ, konec avgusta. Razigrani otroci se podijo po svetlih ulicah te vasi, iščejo svoje animatorje, pri katerih lahko za izziv osvojijo cekinčke, ki jih potrebujejo za zmago te velike igre. Morda imate pred očmi temno samostansko cerkev, v kateri prav ta otroška usta prepevajo slavlne pesmi, saj je izpostavljeno Najsvetejše. Morebiti opazujete samostansko dvorišče, skozi zvočnike se sliši glasba, animatorji pa v smehu učijo otroke novih plesov. Ali pa ste zraven, ko otrok animatorki, ki je skrbela zanj, ko mu je bilo hudo, pri zaključni maši reče: »Rad te imam.« Takrat začutite mir. Takrat odprete oči.

Nika Pregelj

Slovo bratov kapucinov iz Maribora

Avgusta letos se je zaprl kapucinski samostan v Mariboru, hkrati pa je tudi župnija svetega Jožefa prešla iz njihovih v roke škofijskih duhovnikov. Čeprav so se župljani na slovo pripravljali vse leto, ni bilo zaradi tega nič manj boleče in med zadnjo »kapucinsko« mašo, v soboto, 13. avgusta 2022, se je marsikomu zadrnilo grlo in orosilo oko. Malo čez sto let delovanja (kapucini so ob cerkev svetega Jožefa v Mariboru prišli leta 1919, leta 1940 pa so prevzeli upravljanje takrat nove župnije na Studencih) je pustilo marsikateri spomin in spletlo marsikateri odnos.

Ob slovesu je brate v rjavem (zadnje leto sta bila v samostanu br. Matej Nastran in br. Marjan Marucelj)

nagovoril br. Slavko Žižek OFS. Njegov nagovor lahko preberete spodaj.

Vodenje župnije, ki je sedaj v upravi škofije, je po odhodu prevzel g. Stanislav Slatinek. Nadenj, nad celotno župnijo in seveda nad brate kapucine kličemo obilje Božjega blagoslova.

Dragi provincial pater Primož, dragi patri kapucini, drago župnijsko občestvo!

Pater provincial nam je v pismu zahvale omenil nasprotja, ki jih Stara zaveza omenja v knjigi Pridigar in so sestavni del našega življenja. Že naštetim je dodal še: »Je čas prihoda in čas odhoda.«

Župljani župnije sv. Jožefa se danes žal soočamo s tem slednjim. Dobrih sto let sobivanja Studenčanov in kapucinov v primerjavi z 2000 leti morda res ni veliko, je pa vendar tolikšno in dovolj, da ste se nam, dragi patri, ukoreninili v naša srca, pa tudi v srca mnogih Mariborčanov in ljudi v mariborski nadškofiji. Ne na marsikateriga, prav na vsakega od vas imamo še živ spomin, pa čeprav je ta morda le iz pripovedovanja, ki so ga podajali starejši mlajšim. Ne morem se premagati, da ne bi danes naštel po spominu imena patrov, ki so pastirovali pri sv. Jožefu in skupaj z nami in našimi že pokojnimi brati in sestrami gradili oltarno občestvo ter s tem priklical predse nam znane in ljube obraze.

P. Vigilij Alt – sem njegov krščenec, p. Joahim Kunšek, p. Dominik Gornjak, p. Ludvik Vodišek, p. Gabrijel Recek, p. Rafael Jenko – sprejel me je med ministrante, p. Bernard Jauk – duhovni oče mnogim, p. Placid Prša, p. Rudolf Štruel, p. Hilarij Felicijan – veliki romar, p. Miha Sekolovnik, p. Jože Kunšek, p. Pavel Košir, p. Vinko Škafar – beseda je prešibka, da bi lahko izrazil njegovo ljubezen do župnije, p. Primož Kovač, p. Štefan Kožuh, p. Simon Rupnik, p. Jaroslav Knežević, p. Jurij Štravs, p. Marjan Marucelj, p. Matej Nastran, domačin p. Robert Podgoršek in seveda še mnogi drugi, so imena teh, ki so samo v zadnjih šestdesetih letih skupaj z nami so-

bivali v slogi in ljubezni, se z nami veselili novih življenj in mnoge naše brate in sestre pospremili v večnost. Prav za vsakega smo Bogu hvaležni, da smo ga imeli. Ponosni in veseli smo bili, da smo v kapucinski župniji in da ste nam približali sv. Frančiška Asiškega in njegovo duhovnost ter da smo tako lahko od blizu doživljali kapucinsko karizmo.

Če iz Pridigarja sam dodam še to: »Je čas jokanja in čas smejanja«, potem za nas sedaj velja to prvo. A žalosti in solz ne bomo utapljali v jezi, ampak jih bomo dali na oltar pred sv. Jožefa kot zahvalno daritev za vse dobro, kar smo v teh letih imeli in s prošnjo, da naj vas, dragi kapucini, dobri Bogec varuje in blagoslavlja, kjerkoli že boste in naj vas obdari z mnogimi novimi duhovnimi poklici. Mi, Studenčani, mi Jožefovi, vas ne bomo nikoli pozabili in vam obljubljam, da bomo za vas molili.

Kot ministrant z največ opravljenimi urami ministranja v župniji vam kličem: strežite nam še kdaj, bodisi kot misijonarji, pridigarji ali spovedniki. Spominjajte se tudi vi nas v molitvah. Frančiškov svetni red še naprej računa na vašo duhovno asistenco in nenazadnje kot župljan brez najmanjšega smisla za glasbo lahko potrdim, da bo ob vaših obiskih s kora slišati še posebej radostno petje. Vrat za vami ne bomo zaprli. Pustili jih bomo priprta. Tako ali drugače boste zmeraj dobrodošli. Morda pa se še kdaj vrnete. Saj veste, čudna so pota Gospodova. V tem primeru bom z veseljem vrnil napis kapucini na pročelje župnijskega doma. In ne pozabite, dobro je biti prijatelj s sv. Jožefom.

Bog vam povrni za vse dobro, Bog vas živi in blagoslovi! Hvala vam!

Slavko Žižek

Za Božjo slavo – oratorij na Studencih

Tik pred koncem počitnic, je kot običajno na Studencih v Mariboru potekal oratorij za otroke. Letos prvič zraven ni bilo kapucinov, ki so odšli iz župnije. Je pa bila to krasna priložnost, da smo поблиže spoznali novega (škofijskega) župnika dr. Stanislava Slatineka, ki je za patri prevzel vodenje župnije.

Ob desetih animatorjih, katerih ekipa se je v zadnjem letu zelo pomladila, se je tako zbralo dvajset otrok, ki so bili tako s Studecev kot tudi z različnih koncev Slovenije. Nekateri so sicer na oratoriju v letošnjem poletju že bili, ampak breg nad Dravo ob cerkvi svetega Jožefa, pa seveda sooratorijci dajo tudi že znani tematiki

poseben čar. Skupaj smo tako odkrivali življenje in delo svetega Ignacija Lojolskega, ki je bil letošnji oratorijski junak; ugotovili smo, da njegovega točnega datuma rojstva ne poznamo. Da je po tem, kar je želel postati v mladosti, bil precej podoben nam bolj znanemu svetemu Frančišku Asiškemu. Želel je namreč postati vitez. Ob njegovem zgledu smo lahko videli, da Bog včasih tudi kakšno hudo stvar (npr. da te zadene topovska krogla in ti poškoduje nogo) uporabi, da postavi človeka na pravo oz. boljšo pot. Kolikor se je le dalo, smo na Ignacijevu zgodbo poskušali navezati tudi ostale elemente skupnega življenja preko tedna. Tako so na primer živalska imena naših skupin, v katerih smo tekmovali cel teden, imela inicialke IHS, kar je monogram, ki je povezan z Ignacijem in jezuiti. Zraven tega pa je svetovni dan Irbisa (snežnega leoparda) ravno 23. oktobra, ko naj bi bil eden od datumov, ki bi lahko bil rojstni dan od Ignacija. Na jezuitskega svetnika so se delno navezovali tudi delavnice, v katerih smo razvijali svojo kreativnost.

Ker temperature niso dopuščale, da bi šli na kopanje, smo se odpravili v mini ZOO v Slovenske Konjice, kjer smo opazovali leve, krokodile, papige in seveda najbolj priljubljene lame ter surikate. Letos smo ponovno izpeljali tudi nočni oratorij, ko smo po ogledu risanke v župnišču tudi prespali ter zadnji dan oratorija začeli z jutranjo župnijsko sveto mašo.

Na koncu tedna smo ugotavljali, da so dnevi kar spolzeli mimo in da že dan po koncu oratorija komaj čakamo na naslednji oratorijski dan, ki ga na Studencih imamo mesečno, ko bo ponovno priložnost, da (sicer v skrajšani obliki) živimo oratorijski utrip dneva.

Animatorji od sv. Jožefa

ADAM 2022: Imam plasti

95 otrok, 30 animatorjev, 10 profesorjev so le grobi podatki o letošnjem tednu angleščine z duhovnostjo ADAM. Ki pa le malo povedo o tem, da se je načrtovanje tega avgustovskega tedna v Kančecih začelo že kmalu po koncu lanskega ADAMa, ko smo se animatorji dobili na refleksiji, kjer smo ovrednotili sestavne elemente in določili novo temo. Številke tudi ne povedo o ekipi animatorjev, da je zadnja leta v glavnem sestavljena iz bivših udeležencev ADAMa. Še manj pa, da so letos bili v njej animatorji, ki so pomagali v njej že več kot deset ali celo let (Hvala, Denis in Maša).

In ker so številke premalo, začnimo najprej s temo. Glede na to, da je Shrek že par let bil med predlaganimi temami, smo mu letos končno dali priložnost. In od takrat, ko smo v naši fb skupini animatorjev spremenili naslovnico v tega simpatičnega ogra, se je vse znotraj priprav in kasneje na samem tednu vrtele okoli njega. Zaradi njega smo okolico okoli doma Duhovnih vaj spremenili v močvirje, kjer so se lahko skrile posamezna pravljica vitja, ki smo jih najprej spoznali, nato rešili in povezali s svetniškimi zavetniki (no, najdete povezavo med Ostržkom in svetim Jožefom, ali Petrom Panom in sv. Dominikom Saviem ...). S Shrekom in Oslíčkom smo se potem podali na reševanje Fione, jo uspešno rešili in pripravili poroko, ko je bila Fiona pripravljena deliti z ostalimi (predvsem pa s Shrekom) svojo skrivnost. V drugem delu tedna pa smo o ustreznosti poroke morali prepričati tudi Fionine starše, predvsem pa dobro vilo in Šarmantnega, katerima drugačni zaključki nikakor niso bili po godu. Ampak uspelo nam je zgodbo pripeljati do srečnega konca.

Sama rdeča nit zgodbe je tako omogočila zelo veliko možnosti za vsakodnevne delavnice, v katerih

smo popoldne po učenju angleščine, sproščali svojo domišljijo. Nove stvari in znanja so nam prinesli tudi policisti, ki so nas obiskali. Turnirji, ki smo jih organizirali, so dali prosto pot našim veščinam in tekmovalnosti. Večerke igre pa so ponujale tudi veliko priložnosti za medsebojno povezovanje, čemur je doprinesel tudi skupni obisk bazena in igre v vodi.

Prijetne ure angleščine, zanimivi in angažirani animatorji, stari in novi otroci, ki so na teden prišli, so naredili čas, ki smo ga preživeli skupaj kljub vročinskemu valu, ki nas je zadel tisti teden, nepozaben. In večina je že na koncu vedela, da se bo prihodnje leto v Prekmurje (spet) vrnila.

udeleženka Adama

Ministrantske počitnice

Od 15. – 20. avgusta 2022 so se ministranti iz kapucinskih župnij iz Slovenije ter nekateri drugi, s katerimi se poznamo, zbrali na počitniškem taboru za ministrante v Arco di Trento v Italiji. Najprej se je začela organizacija poti, na katero so se odpravili s tremi kombiji in avtomobilom. Najprej smo se zbrali v Vipavskem Križu in se odpeljali do Lurške votline v Plačah, kjer smo imeli molitev in se Bogu priporočili za srečno pot in lepe počitnice.

Letos zaradi požara, ki je bil v samostanu v Karlobagu tja nismo mogli iti. Streho nad glavo pa nam je nudil kapucinski samostan v Arco di Trentu (ob Gardskem jezeru). V samostanu so upoštevali tudi razmere v zvezi s korona krizo (razkuževanje). Sicer pa so živeli vse dni skupaj – nihče se ni družil z neznanimi ljudmi in nihče ni prihajal k njim. Dan se je začel z molitvijo hvalnic in zajtrkom. Po njem pa je sledilo kopanje na Lago di Garda. Do tja smo se peljali s prevozom. Ker smo bili še precej zgodnji se je dalo najti tudi parkirišče. Čez

dan tega ne bi mogli več najti. Kosilo in malo odmora je dobro vsem dobro delo. Popoldne je sledil film, ki so ga načrtno izbrali glede na njihovo starost in zanimanje. Ali pa preprosto družabne igre, ki so vedno zanimive... Še nekaj popoldanskih ur so preživeli na plaži, ki je letos bila precej majhna. Pa tudi skakanja v vodo ni bilo.

Eno dopoldne smo se peš odpravili na grad, kar je od njega še ostalo, saj je večinoma v razvalinah, kjer smo si ogledali še multivizijo in slišali o nastanku gradu in samega mesta Arco. Tako smo spoznali kraj, v katerem smo živeli in je danes živahno turistično mesto. No, zadnji dan pa smo le našli eno skalo. In sicer na drugem jezeru, ki je naprej na sever od Arca. Jezero se imenuje Lago segreto (Skrito jezero). Tam dopoldne ni bilo še prav nikogar. Je pa jezero v osrčju samih gora in stran od civilizacije. Temperatura vode pa je bila za najbolj pogumne. Vsak večer je sledila molitev večernic in skupna večerja. Tudi zvečer je bila kdaj košarka ali pa nogomet, sicer pa smo bili v dvorani in igrali družabne igre. Zanimivo je bilo, kako so se formirale skupine in kako se mladi znajo organizirati ter tako živeti prosti čas. Seveda so od določenih trenutkih obili tudi duhovne spodbude: tako pri maši, kot pri aktivnostih.

Verjetno najbolj nepozaben dan pa je bil četrtek, ko smo dan preživeli v zabaviščnem parku Gardaland. Kljub dežju popoldne, se je naredilo lepo vreme in smo lahko uživali do 19.30.

Vsekakor je tabor za ministrante tudi nagrada za njihovo prizadevno služenje in ministiranje čez celo leto. Letos smo bili v novem kraju. Tudi ta nam je prirastel k srcu. Za prihodnje leto bomo videli, za kateri kraj se bomo odločili – odvisno od zmožnosti in želja.

br. Vlado Kolenko

Pridi, bova malo poklepetali

Pred kratkim sem srečala znanko, s katero radi kakšno rečeva, ko se slučajno vidiva. Začela mi je pripovedovati o svoji babici, kako jo vse boli in kolikokrat jo morajo voziti na preglede, pa ji ni nič bolje. Nekega dne je bila spet vsa uboga in ponovno so jo peljali k zdravniku. Babica je rekla, da jih bo poklicala, ko bo končala pregled, da bodo vedeli, kdaj priti ponjo.

Po treh urah se babica še vedno ni oglasila in domače je že skrbelo, da ni kaj narobe. Poklicali so jo in povedala jim je, da je na kavi s prijateljico iz otroških let. Srečali sta se pred ambulanto in povabila jo je: »Pridi, bova malo poklepetali. Toliko si imava za povedati.« Vnučinja je vprašala: »Kaj pa zdravnik pravi?« Babica ji je odgovorila: »Ah, saj nisem šla. Moja prijateljica ni mogla toliko časa čakati in sva šli kar do bližnje slaščičarne. Bom že šla drugič, če bo potrebno. Ne vem, zakaj, ampak že dolgo se nisem tako dobro počutila kot sedaj.«

Babica se je vrnila domov vesela in izgledala je popolnoma druga oseba, kot je bila zjutraj, ko je sključena in žalostna odhajala k zdravniku.

Vnukinja in ostali domači so spoznali, da babici velikokrat ne manjka zdravnik, ampak nekdo, s katerim bi se pogovarjala. Zdravniki pravijo, da 80 % vseh ljudi, predvsem starejših, pride k njim največkrat zaradi pogovora, ostalo jim ni tako pomembno.

Ko se je babica srečala s prijateljico iz otroštva, sta obujali spomine, se smejali malim neumnostim, ki sta jih počeli in prisluhnili druga drugi, kaj se jima je v življenju zgodilo. Obljubili sta si, da se bosta od zdaj naprej vsak mesec srečevali in malo poklepetali, kar je zelo razveselilo tudi njune domače, ki so videli spremembe in veselje pri svojih babicah.

Kakšna dragocenost je imeti prijatelja, ki mu lahko zaupamo in ki nam zna prisluhniti.

Včasih pa pozabimo, da imamo tudi Prijatelja, ki nikoli ne odpove, na katerega se vedno lahko zanesemo in nikoli ne razočara. Vedno je z nami, razumevajoč sopotnik, vedno pripravljen na pogovor in zelo dober poslušalec – naš Bog. Takemu pogovoru pravimo molitev. Veliko ljudi misli, da je molitev dolgočasna, da se ponavlja, da besede, ki jih izgovarjajo, zvenijo v prazno – kot da bi se pogovarjali sami s sabo.

Ali še huje: besede obstanejo v zraku in ni nobenega, ki bi jih sprejel. Ker imajo tako izkušnjo, ne molijo več. Kakšna škoda, da opuščajo pogovor in bližino Ljubezni, ki spreminja naša življenja, jih napolni z mirom in ponovno odkrije veselje do življenja.

Če tega srečanja in pogovora ni, tudi sreče ni.

V Delavnicah molitve in življenja velikokrat doživljamo navdušenje udeležencev, ki so spet (ali sploh prvič v življenju) odkrili, kaj pomeni resnična molitev.

Ena od udeleženk pravi: »Sedaj mi molitev ni več izgovarjanje besed, ampak odkrit, globok pogovor z Bogom.«

Če je človeška bližina lahko tako osrečujoča, kako šele osrečuje Božja bližina in pogovor z »Njim, ki vemo, da nas ljubi«.

Tudi tebi in meni Bog pravi: »Pridi, bova malo poklepetala. Toliko si imava za povedati.«

Kako velik dar je pogovor in kako malokrat se zahvalimo zanj. Velika stvar je, da se lahko pogovorimo, odpremo svoje srce, se razbremenimo, podelimo veselje ali žalost.

Pravijo, da se žalost, ki jo podelimo z drugimi, zmanjša na pol, veselje pa pomnoži.

Iskren pogovor marsikaj reši in prepreči nesporazume. Koliko dogodkov bi imelo popolnoma drugačen potek, če bi se prej lepo pogovorili in razčistili nejasnosti, razpodelili dvome.

»Dialog razveže vozle,
prežene nezaupanje,
odpre vrata,
ublaži spore,
povzdigne osebo,
je vez edinosti in mati bratstva.«

Iz molitve Milost dialoga, molitveni priročnik Srečanje

Janja Miletić

MOLITVENA NAVEZA

za dobre družine
in duhovne poklice

Kot so plezalci v gorah med seboj povezani
z isto vrvjo, tako smo v molitvi povezani

Že skoraj 20 let je, odkar smo pričeli z načrtno molitvijo za dobre družine in duhovne poklice kot Molitvena naveza. Vsak dan molimo Frančiškovo molitev »O vzvišeni in veličastni Bog« in eno desetko rožnega venca. Našo molitev spremljajo tudi kratki uvodi k skrivnostim rožnega venca, ki nam pomagajo še bolj začutiti, za koga in zakaj molimo. Po tolikih letih je dozorelo preoblikovanje teh uvodov. Za popestritev, predvsem pa za še bolj širok objem naše molitve, so uvodi sedaj razdeljeni na 4 tedne. Prvi teden bomo pozorni na vsebino skrivnosti rožnega venca in ob njej odkrivali, kako se nanaša na vse oblike človekove poklicanosti. V drugem tednu sta v ospredju zakon in družina, v tretjem duhovni poklici in v četrtem mladi. Glede na dan v tednu ostajajo skrivnosti v vseh tednih iste. Predvideno je, da bi te tedne molili v zaporedju tednov posameznih liturgičnih časov. Ker pa ima veliko vrednost pred Bogom vsaka iskrena molitev, si vsakdo lahko tudi po svojem čutenju prilagodi izbiro tedna. Prav tako bo dobrodošla priložnostna izbira tedna, na primer v času tedna družine (od 19. do 25. marca) vzamemo uvode drugega tedna.

Za vsak dan je uvod sestavljen iz dveh delov: opis poklicanosti v povezanosti s skrivnostjo, nato nameni molitve. V kolikor vam je celotno besedilo preobsežno, lahko uporabite le en del tega uvoda.

Prenovljeni uvodi so nastajali precej časa. Pri tem je sodelovalo tudi več »glav« in src, tako tisti, ki imajo že družino, iz vrst duhovnih poklicev kakor tudi mladih. Upam, da smo s tem dovolj široko zaslišali resnične danosti in potrebe posamezne vrste poklicnosti. Zahvaljujem se vsem, ki ste s svojimi predlogi in popravki sodelovali pri pripravi teh uvodov.

Odločitev za zakon ali odločitev za duhovni poklic je sledenje Gospodovim načrtom. Zaradi plemenitih razlogov je nekaterim namenjeno samsko življenje. Naj bo naša poživita molitev klic k Bogu, naj tako kliče, da njegovega klica ne bi nihče preslišal. Med nami molivci naj še naprej prebujata hrepenenje po tem, da bi v naši domovini bili dobri zakoni in družine; dobri duhovniki, redovniki in redovnice; prav tako zadovoljni in vedri tisti, ki so samski. Vsem pa naj naša molitev izprosi potrebnih Božjih darov, da bi življenje vsakega postalo pot za zorenje v svetosti, za izpolnitev našega zemeljskega bivanja in prava priprava na končni cilj vsakega človeškega življenja, ki je v večnosti. Hvala vsem, ki se nam pridružujete v Molitveni navezi.

br. Primož Kovač, provincialni minister

Veselo obvestilo

Br. Jakob je prevzel skrb, da se ideja br. Primoža uresniči in je že poslal pripravljen tekst v tisk in knjižica, ki nam bo v pomoč pri molitvi, kmalu zagledala luč. Naslovno stran je oblikoval br. Luka Modic.

Prikličimo si v spomin kaj smo zapisali skoraj pred 20-timi leti za ustanovitev Molitvene naveze.

Pismo za nedeljo dobrega pastirja, 2. maja 2004 (Prebiralni smo ga v cerkvah, ki jih upravljamo bratje kapucini)

Dragi bratje in sestre!

Ob letošnjem praznovanju 4. velikonočne nedelje, to je nedelje dobrega pastirja, se slovenski kapucini obračamo na vas s pismom, s katerim vas želimo povabiti k sodelovanju.

V pastoralnem letu 2003/04 posveča Cerkv v Sloveniji posebno pozornost poklicanosti. S tem želi poživiti v vseh verujočih pogled na življenje v naslednji luči: življenje je dar, v življenje smo poklicani in vsak je poklican tudi k uresničitvi določenega Božjega načrta.

Jezus je s postavitvijo zakramentov svetega reda in svetega zakona pokazal dve temeljni področji človekove poklicanosti: v duhovni poklic ali v zakonsko življenje, to je v ustanovitve družine. V Cerkvi, kjer se delita ta dva zakramenta in kjer se obhajajo redovne zaobljube, Kristus z mladim človekom sklepa zavezo. Z njo mu izkazuje veliko zaupanje in ga pošilja, naj z Božjo pomočjo uresniči, k čemur je poklican.

V našem času se srečujemo z dejstvom, da je prav

gledanje na življenje kot na poklicanost pri mladih kakor tudi pri mnogih odraslih slabo vrednoteno. Namesto o poklicanosti govorimo o karieri, dosežkih in uspešnosti. Splošno družbeno ozračje ni naklonjeno ustanavljanju družine, še manj duhovnim poklicem.

Istočasno mnogi med vernimi čutimo, da je prav odločanje mladih za družino ali duhovni poklic v krizi. Za duhovni poklic se odloča zelo majhno število mladih, odločanje za skupno življenje pa je prepogosto »na lahko«. Začetna medsebojna privlačnost se spremeni v nerazumevanje in celo v nasilje. Bolj kot visoko število ločitev je boleče to, da vsaka takšna ponesrečena zakonska ali zunajzakonska skupnost pušča na vseh njenih članih nepopravljive rane. Osnovni razlog za te tragedije pa je, da mnogi mladi v svoji mladosti niso doživeli družine svojih staršev in s tem niso prejeli vzorca, kako družina sploh izgleda. Manjka jim izkušnja, da je družina tisti prostor, ki zagotavlja tudi njihovim otrokom najboljše možnosti za odraščanje v zrele osebnosti. Mnogi se v času svoje mladosti niso ali niso mogli usposobiti za velikodušnost, za ustvarjalnost, za veselo medsebojno obdarovanje, za sprejemanje drugega, tudi za prenašanje drugega, kar so zahteve in darovi zakonskega in družinskega življenja oziroma življenja v duhovnem poklicu.

V Cerkvi že veliko molimo in tudi govorimo o duhovnih poklicih. Nedelja dobrega pastirja hoče to molitev med nami znova poživiti. Zavedati se moramo, da ob delu za duhovne poklice ne smemo pozabiti

MOLITVENA NAVEZA ZA DOBRE DRUŽINE IN DUHOVNE POKLICE

Srečujemo se z dejstvom, da je v našem času gledanje na življenje kot na poklicanost slabo vrednoteno. Namesto o poklicanosti govorimo o karieri, dosežkih in uspešnosti. Splošno družbeno ozračje ni naklonjeno ustanavljanju družine, še manj pa duhovnim poklicem.

Kristus želi z mladim človekom skleniti zavezo po zakramentu sv. zakona, zakramentu svetega reda (diakon, duhovnik) ali z redovnimi zaobljubami. Z njo mu izkazuje veliko zaupanje in ga pošilja, naj z Božjo pomočjo uresniči, k čemur je poklican. K temu lahko pripomoremo tudi mi.

tudi na delo za dobre družine, saj je delo za dobre družine hkrati tudi delo za duhovne poklice.

Slovenski kapucini odkrivamo, da je najprej potrebno nekaj narediti, da bomo dobre družine in duhovne poklice bolj cenili. Prvi korak vidimo v molitvi za dobre družine in duhovne poklice. Že z odločitvijo, da bomo molili za dobre družine in duhovne poklice, izražamo, da oboje cenimo, molitev pa nam bo pomagala, da jih bomo še bolj cenili. Z dejanjem molitve hočemo pokazati tudi mladim, ki so še pred odločitvijo za življenjsko poslanstvo, da jih imamo radi in jim želimo dobro.

Zato vas, dragi bratje in sestre, vabimo, da se nam pridružite v Molitveni navezi za dobre družine in duhovne poklice. Izbrali smo ime Molitvena naveza. Naveza se uporablja v alpinizmu, kjer se plezalci med seboj povežejo na isto vrh z namenom, da drug drugega varujejo in si pomagajo. Pri naši pobudi želimo povezati med seboj vse, ki želijo z molitvijo podpirati prizadevanja, da bi med nami bile dobre družine in da bi bilo dovolj duhovnih poklicev.

Član Molitvene naveze za dobre družine in duhovne poklice je torej lahko vsak, ki se odloči, da bo molil za dobre družine in duhovne poklice. K molitveni navezi vabimo tako odrasle, da bi molili za razumevanje in spoštovanje v obstoječih družinah, za zvestobo duhovnikov, redovnikov in redovnic ter za vse mlade, da bi se dobro pripravili na bodoče poslanstvo v družini ali duhovnem poklicu. Vabimo starše, da bi molili za svoje družine in svoje otroke. Vabimo tudi mlade, da bi molili zase in za svoje vrstnike, tudi za bodočega sozakonca, da bi bili odprti za odkrivanje Božjega načrta in pogumni pri odločanju.

Član Molitvene naveze sprejema molitev za dobre družine in duhovne poklice kot svoje opravilo. Vsak opravlja molitev osebno, zato

si bo toliko lažje določil čas, da jo bo lahko opravil vsak dan. Lep sad te molitve pa bo tudi, če bo povezala več oseb, da bi skupaj molili, na primer v družini.

Molitvena naveza vsebuje kratko Frančiškovo molitev in eno desetko rožnega venca. Molitev sv. Frančiška se glasi:

O VZVIŠENI IN VELIČASTNI BOG,
RAZSVETLI TEMINE MOJEGA SRCA.
DAJ MI PRAVO VERO,
TRDNO UPANJE,
POPOLNO LJUBEZEN,
GLOBOKO PONIŽNOST,
RAZUMNOST IN SPOZNANJE,
DA SE BOM DRŽAL-A TVOJIH ZAPOVEDI.
AMEN.

K tej molitvi dodajamo eno desetko rožnega venca, in sicer v naslednjih dveh možnostih:

V prvi možnosti smo vzeli desetke iz dnevnega razporeda delov rožnega venca:

- ponedeljek iz veselega dela - ki si ga Devica rodila,
- torek iz žalostnega dela - ki je za nas težki križ nesel,
- sredo iz častitljivega dela - ki je Svetega Duha poslal,
- četrtek iz svetlega dela - ki je oznanjal Božje kraljestvo,
- petek iz žalostnega dela - ki je za nas križan bil,
- sobota iz veselega dela - ki si ga Devica v templju darovala,
- nedelja iz častitljivega dela - ki je od mrtvih vstal.

Desetke smo izbrali tako, da nas njihova vsebina močneje povezuje z namenom naše molitve.

Vsem, ki že redno molite cel rožni venec vsak dan, ni potrebno podvajati teh desetk, pač pa je dovolj, da te desetke namenite za dobre družine in duhovne poklice.

Druga možnost je za vse tiste, ki ste že vključeni v katero drugo obliko molitve za duhovne poklice, na primer Živi rožni venec. Kdor bi se želel pridružiti tudi Molitveni navezi, je dovolj, da namen svoje redne molitve

(desetko rožnega venca) razširi tudi na molitve za dobre družine.

Člane Molitvene naveze vabimo tudi, da se udeležijo skupne molitve za duhovne poklice v cerkvi (čšačenje Najsvetejšega, maša za duhovne poklice).

Na koncu želimo, naj Bog blagoslovi to pobudo, najprej da bi zaživela, nato pa da bi tudi prinašala sadove.

Slovenski kapucini

* * * * *

Tedaj jim je dejal: »Zato je vsak pismouk, ki je postal učenec nebeškega kraljestva, podoben hišnemu gospodarju, ki prinaša iz svojega zaklada novo in staro. (Mt 13, 52).

Ta Gospodov izrek me spodbuja, da pobrskam po preteklosti, kako so nekoč naše stare mame, naši starši (ali pa tudi sami) oblikovali Rožni venec, da smo se v tej molitvi počutili doma. Našel sem zapis v verskem listu *Družina* iz leta 1963: *Ki je za našega Franceta križan bil...*

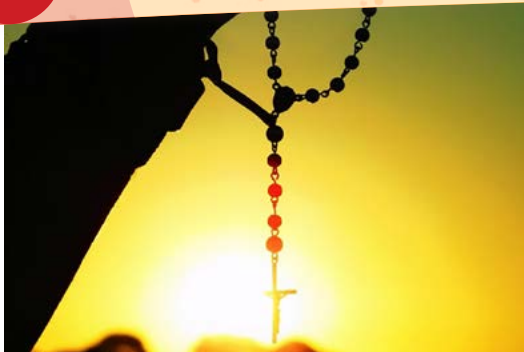
Tako in podobno je molila slovenska mati rožni venec za svoje otroke, kakor jo opisuje pisateljica Marija Kmetova. Vsakega posebej je vklepala v to prastaro molitev, o vsakem se je pogovarjala z Bogom, ko je v veselem, žalostnem in častitljivem delu premišljevala o Jezusovih in Marijinih veselih in žalostnih

zgodbah. Ko je premišljevala, kako je Marija Jezusa spočela, nosila, rodila in darovala, je mislila na vesele dogodke v lastni družini in Metko in Janeza in Toneta in Nežko še in še priporočala Božjemu in Marijinemu varstvu. Kako rada bi jih vse svoje z rožnim vencem ovila in zavarovala pred vsem hudim: Toda kaj, ko pa se ob Marijini žalosti, ker je Jezusa izgubila, spomni tudi na tega in onega, ki se je izgubil bogve kje. Pa jo zopet molitev potolaži, da ga bo še našla, kakor je tudi Marija Jezusa,

Kako je šele rožni venec dragocen za našo mater, kadar pride na vrsto žalostni del. Tega najraje moli, najraje bi sploh samo žalostni tlel molila, saj je tudi njeno življenje in zgodba njenih otrok največkrat žalostna. Tudi njeni otroci so bili tolikokrat po krivici sojeni kakor Jezus, morda celo bičani in s trnjem zasramovanja kronani, življenje jih je križalo brez konca in kraja, najbolj pa je vse to pred njimi in zanje pretrpela ona sama. O, kako razume zgodbo rožnega venca in kako jo tolaži misel, da je za njenega otroka sam Jezus krvavi pot potil, bičan bil, težek križ nosil in križan bil! Kako rožni venec potolaži slovensko mater na njenem križevem potu, tega si niti misliti ne moreš.

In ko začne moliti častitljivi del, ki ji pripoveduje, kako veliko plačilo sta pri Očetu dobila

Jezus in Marija za vse svoje vdano trpljenje, tedaj ji vstaja upanje, da bo tudi zanjo prišla ura plačila in tudi za njene otroke, če so lepo trpeli, vdano trpeli, v Bogu trpeli. Upanje, da jih bo našla v nebesih pri Jezusu in Mariji, je od vseh upanj najlepše, ker bo žalost minila in se spremenila v veselje in ji njenega veselja nihče ne bo vzel.

Kaj ni tudi zato rožni venec lepa in tolažilna molitev? Res, moške včasih mislijo, da je zanje predolga in zato pretežka, toda če jo povežeš s svojim vsakdanjim življenjem in posebno trpljenjem, bo čas hitro minil. Papež Janez XXIII. je nekoč razlagal, kako sam moli rožni venec. Z ustmi ponavlja očenaše in zdravamarije, z očmi gleda kakor v filmu prizore iz Jezusovega in Marijinega življenja, s srcem pa premišljuje nebeške in zemeljske reči. In ko je ob svoji osemdesetletnici opravljal duhovne vaje, je med dobrimi sklepi zapisal, da hoče še naprej vsak dan premišljevati izmoliti vse tri dele rožnega venca. Skušaj tudi ti s tem svetim vencem v roki spremljati svojo ženo in svoje otroke po solzni dolini do nebeške sreče.

O, vem, kako hudo ti je, da se molitev rožnega venca Tvojim otrokom prva in najbolj upira. Ob tem najprej opaziš, da niso več, kar

so bili, vendar jih skušaj tudi razumeti. Nimajo še za seboj strmega križevega pota, po katerem morata hoditi vidva z materjo, in zato jim molitev ne more pomeniti tega, kar pomeni vama. Tudi to razumi, da je to zanje predolgo in predolgočasno, saj ne nosijo v svojih dušah tiste bogate in notranjih doživetij polne vere, ki vaju osrečuje. Škoda, da je nimajo, morda smo tega vsi malo krivi. Včasih jim morda omeniš Rombrandtovo besedo, da je molitev rožnega venca le za velike duše. Mogoče se bodo začeli spraševati, zakaj oni ne spadajo med velike duše...

V nobenem primeru pa jih ne sili k tej molitvi, saj prisiljena reč nikoli ni dobra. Toliko bolj pa vidva z materjo vztrajajta z molkom v roki v vseh težavah življenja. Prej ali slej bodo tudi otroci spoznali, da je bila prav ta molitev, ki vama je dajala toliko življenjske moči in tolažbe, in bodo morda celo zahrepeneli po njej. V vsakem primeru pa vama bodo zanje hvaležni, saj vsak dan bolj čutijo, kako jim je potrebna..

(Družina, 1963, leto XII, str.147.)

br. Placid Prša

Se želite pridružiti Molitveni navezi za dobre družine in duhovne poklice? Preprosto. Pišite na sedež province: **Slovenska kapucinska provinca**, Mekinčeva 3, 1000 Ljubljana; na elektronski naslov: **kapucini.provincialat@rkc.si** ali pa na spletni strani: **www.kapucini.si/poslanstvo/molitvena-naveza-za-dobre-druzine-in-duhovne-poklice/** najdete obrazec za vpis in ga izpolnite.

Pozabljen spor v Mozambiku

Frančiškovi redovi v Mozambiku so gostili delegacijo Franciscan International, da bi izpostavili vzroke in posledice spora v provinci Capo Delgado, v katerem je umrlo že 3.000 ljudi, 800.000 pa jih je daleč od oči svetovne javnosti zbežalo v sosednjo provinco. Frančiškove sestre so med tistimi, ki jim pomagajo. Skušajo predvsem odgovoriti na pomanjkanje hrane, vode, nastanitev, izobraževanja, spremljajoče travme prebežnikov, ter zagotavljati ostale človekove pravice. Pozivajo mednarodno skupnost, naj resno pristopi in ukrepa.

Avtohtona ljudstva

Mednarodna skupnost bi morala pozdraviti avtohtona ljudstva kot neprecenljive akterje pri reševanju številnih nujnih kriz, s katerimi se danes soočamo. Zgodovina avtohtonih narodov zajema tudi kolonializem, prisilno asimilacijo in druge kršitve človekovih pravic.

Danes avtohtona ljudstva in skupnosti po vsem svetu nadaljujejo dolg boj za ohranitev svoje tradicije, identitete in prizadevanje za varstvo narave na njihovih ozemljih. Čeprav je domorodcev le še šest odstotkov svetovnega prebivalstva, ščitijo osemdeset odstotkov biotske raznolikosti, ki je ostala na svetu. To so področja, kjer se narava manj uničuje kot drugje. Poleg tega so to ljudstva bogatega izročila, znanja o naravi, kar je vsekakor veliko neprecenljivo bogastvo tudi za odgovarjanje

na vprašanja današnjega človeštva, tako na narodni kot svetovni ravni o človekovih pravicah, okolju, razvoju in miru. Potrebno jim je dati glas tudi v organih OZN. Ta ljudstva in njihova zemlja so še vedno zelo ogrožena, denimo v Braziliji, Salomonovih otokih, Gvatemali, Indoneziji. Frančiškovi bratje in sestre podpirajo prvotne prebivalce, ki se zoperstavljajo rudarskim industrijam, mega projektom in obsežnemu kmetijstvu. Slednje za dosego svojih ciljev uporabljajo tudi grožnje in kriminal. Zato je še tako pomembno, da OZN učinkovito pravno zaščiti človekove pravice in okolje domorodcev, da se jih sprejme kot enakovredne v razpravah o tej vprašanjih.

Čisto okolje – človekova pravica

Generalna skupščina OZN je po dolgi prizadevanjih, 28. julija sprejela resolucijo o pravici do čistega, zdravega in trajnostnega okolja. Poleg mnogih nevladnih organizacij, med njimi tudi FI, je k temu že od vsega začetka pripomogla tudi Slovenija, ki je bila v jedrni skupini držav, ki so to predlagale v razpravo in sprejetje, kot tudi pri nabiranju glasov za sprejetje omenjene resolucije po diplomatski poti.

Frančiškani nadaljujejo svoj poziv k odgovornosti na Filipinih

Tudi v Frančiškovem prijatelju že dolgo časa prek delovanja FI spremljamo zaskrbljujoče razmere na Filipinih. Na vrhu države je

sicer prišlo do spremembe, a brat frančiškan Angel Cortez se boji, da se bodo nadaljevale vojne (proti drogam, proti marginaliziranim, proti Covidu 19), ki jih je začela oblast prejšnjega predsednika in se pri tem ni ozirala na sredstva ali upoštevanje človekovih pravic. Frančiškovi bratje pozivajo k odgovornosti za minula dejanja, opozarjajo na nekaznovanost storilcev. Zahtevajo mednarodno preiskavo in kaznovanje storilcev. Še naprej si bodo prizadevali, da bo mednarodna skupnost obveščena o poslabšanju človekovih pravic, tudi prek Sveta OZN za človekove pravice. Pa tudi, da bi učinkovito ukrepala. Bratje menijo, da »Nova administracija ne more postati pretveza, da bi se izognila pravici za kršitve človekovih pravic v preteklosti«.

V preiskavi Urada Visokega komisariata za človekove pravice OZN, ki poteka od leta 2020, so ugotovili številna kazniva dejanja prejšnje oblasti – uboje, samovoljno zapiranje ljudi... Tudi oni opažajo nekaznovanost storilcev.

„Še vedno smo v žalostnem procesu, vendar moramo začeti znova delati z ljudmi Filipinov,“ pravi brat Angel. „Nadaljevali bomo svoje pozive k neodvisni, mednarodni, preiskavi. Prav tako zahtevamo uveljavitev človekovih pravic, kar temelji na poročilu visokega komisarja, ker so se razmere dejansko poslabšale, namesto da bi se izboljšale.“

Razmere na Področju človekovih pravic na Filipinih ostajajo negotove, zlasti za zagovornike človekovih pravic, ki so kritični do vlade.

Frančiškovi bratje in sestre bodo še naprej tudi glasniki ubogih in zatiranih v državi.

Nemška brata pomagala bratom in sestram v Ukrajini

Dva naša nemška brata, Jeremias (53) in Moritz (26) sta priskočila na pomoč ukrajinskim ljudem po ruskem napadu te evropske države. Po nekajdnevnem razločevanju, molitvi in dovoljenju predstojnikov sta se odpravila na pomoč, tudi kot Frančiškovo znamenje miru, da ga prinašata tja, kjer je bil ukraden, obremenjenim bratom na ulici, v molitvah, skrbih in predvsem v nemoči preprostih ljudi. Po drugi strani sta želela tudi ponuditi otipljivo pomoč v obliki zdravstvenega materiala za oskrbo ran, invalidskih vozičkov, bergel, zdravil... skratka stvari zanje, katerih vzdihi, molitve, skrbi in nemoč so navdihnili brata, da stopita v akcijo. V začetku marca sta bila tam približno dva tedna. Bivala sta v grkokatoliškem semenišču v Lvovu, kjer sta molila skupaj s bogoslovci, duhovniki in njihovimi družinam, spotoma pa kot brata oskrbovala množice beguncev na mestni železniški postaji. Kot njihova brata, ne le kot zaskrbljena tujca, z razdeljevanjem stvari, kot znak solidarnosti, ne le kot nekaj obrobnege. Delila sta juho, pripravljala sendviče in poslušala zgodbe in težave s pomočjo prevoda bogoslovcev in tako vsrkavala trpljenje ljudi odprti ušes in rok. Ves čas sta bila tam, podnevi

in ponoči, skupaj z ljudmi, tudi ko so nenehno tulile sirene za zračni napad. Po prvi vrnitvi v Nemčijo, je mlajši začel s študijem, starejši pa organiziral pomoč za Ukrajino. Že več kot dvanajst 40 tonskih tovornjakov je odpeljalo proti Ukrajini. Brat Jeremias se je še večkrat vrnil tja, da bi postavil mrežo za organizirano pomoč potrebnim v vzhodni Ukrajini.

Shia LaBeouf ganjen nad življenjem bratov

V prihajočem filmu o Patru Piju je vlogo svetega brata prevzel ameriški znani igralec Shia LaBeouf. Sam je sicer židovskega porekla, ampak pred snemanjem filma se ni imel ravno za verne- ga. Še več, v nekem intervjuju je celo izjavil, da ne verjame v Boga. Kot igralec,

ki resno vzame svojo vlogo, je v času priprave več mesecev zahajal v enega izmed naših samostanov v ZDA. Eden od naših bratov ga spremlja tudi na snemanju kot svetovalec, da bi bil film čim bolj avtentičen. Morda Shia res ni verjel v Boga, a očitno je Bog verjel v Shia, saj se je ravno v času priprav in snemanja začela igralčeva pot spreobrnjenja, tudi prek navdušenja nad bratskim življenjem in darovanjem življenja za Gospoda.

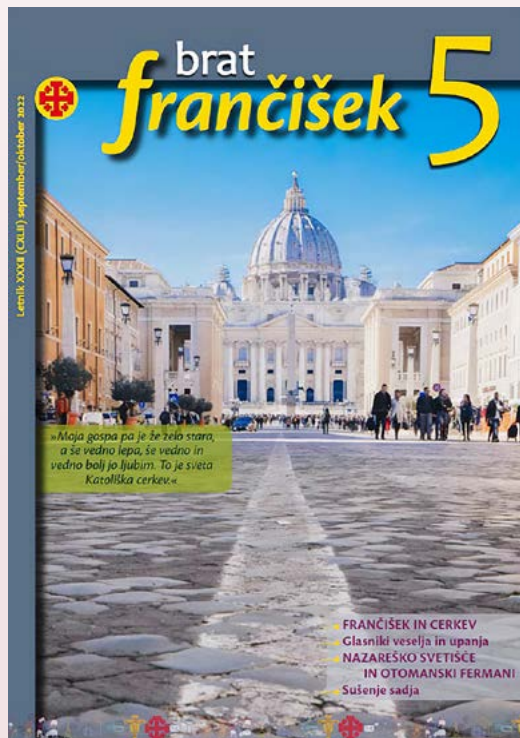
Srečanje evropskih ponovincev

Od 24. – 28. julija je v Rimu potekalo srečanje 170 evropskih bratov ponovincev in njihovih vzgojiteljev. V pristnem bratskem vzdušju so govorili o naši karizmi, o prihodnosti Reda na stari celini ter o bistvenih točkah naše karizme. O tem so jim spregovorili tudi naš vrhovni predstojnik brat Roberto Genuin, brat Francesco Neri, vrhovni svetovalec in drugi bratje. Odpravili so se tudi v Assisi, v cerkev Maria Maggiore, pred katero je sv. Frančišek oklical Nebeškega Očeta za svojega edinega in pravega Očeta.

br. Gregor Rehar

brat
francišek
https://www.franciskani.si/?page_id=383

Dolgo vroče poletje se počasi poslavlja. Vročina, suša, požari, neurja, toča, ... vse to je zaznamovalo minule mesece. Bili pa so tudi mnogi prazniki, slovesnosti in praznovanja. Bilo je veliko hudega in veliko lepega, slabega in dobrega, svetega in grešnega.

V peti številki revije Brat Francišek so razmišljanja povezana s Cerkvijo, ki jo je sv. Francišek tako ljubil.

Rubrika Frančiškova duhovnost nam predstavlja razmišljanje o Cerkvi, ki ga ja pripravila Doroteja Emeršič OFS.

V nadaljevanju najdete rubriko Naša evangelizacija, ki prinaša katehezo OFS o Francišku in Cerkvi ter drugi del nagovora, ki ga je imel duhovni asistent pokrajinskega bratstva Lju-

bljana p. Silvin Krajnc OFM na Pokrajinskem taboru na Viču, 6. junija 2022, z naslovom: Ekološka vzgoja in duhovnost.

Členjenje vodila nam predstavi 19. člen, ki govori o miru.

Ne spreglejte kratke reportaže s pokrajinskega tabora OFS MB na Vidmu pri Ptuj, ki je potekal pod geslom: Glasniki veselja in upanja. Med znanimi člani OFS bomo tokrat srečali sv. Brigito Švedsko, ki je sozavetnica Evrope.

Rubrika Iz naših družin nam prikaže slovo bratov kapucinov iz Maribora, romanje krajevnega bratstva OFS Kamnik in pokrajinskega bratstva OFS Koper ter volilni kapitelj krajevnega bratva OFS v MB – sv. Marija.

Rubrika 800-letnice nam predstavlja praznovanje Vodila in Božiča v Grecciu.

V rubriki Žetev najdete nova razmišljanja in obvestilo o selitvi sedeža ŽRV na Brezje.

Tokratni prevod odlomka krajšega življenjepisa Tomaža Čelanskega je pripravil br. Jan Dominik Bogataj OFM, br. Miranu Špeliču OFM pa želimo čimprejšnje okrevanje po bolezni.

Nadaljujte s prebiranjem potopisa romana v Sveto deželo s fičkom, najdete pa tudi predstavitev dogajanja v zgodovini nazareškega svetišča.

Želim vam prijetno branje in lepo pripravo na praznovanje sv. Franciška!

br. Janez Papa

Pri oblikovanju tretje letošnje številke revije Med nami se je uredniški odbor držal štiriletnega vzgojnega načrta slovenske mino-ritske province, ki je izšel v obliki knjižice pod naslovom *Ne bojmo se okušati novih načinov življenja*. Na osnovi smernic, zapisanih v tej knjižici, bo vsebina naslednje številke prva v nizu štirih, ki bo razmišljala o duhovnih poklicih. Za slednje pa je najprej potrebna gorečnost tistih, ki so že odgovorili na Božji klic. Zato je osrednja nit te številke Slomškova misel o tem, da mora vsak, ki želi nekoga vne-
ti, najprej sam goreti. Na to misel je naravnani uvodnik, prav tako pa razmišljanji obeh avtor-
jev duhovnih prispevkov, p. Martina Kmetca in Stanka Šorlija.

Svetopisemske ikone je oblikoval g. Matjaž Celarc, papeževe misli o tem, da luč naših dejanj ohranja edino gorivo, molitev, je povzel p. Milan Kos. Sestre klarise so obilno dolile ognja v naše svetilke in tudi pogovor z našo misijonarko med Inuiti sestro Dorico Sever prinaša veliko zanimivih misli.

Frančiškov svetni red bo vabil z vtisi s po-
krajinskega tabora na Vidmu pri Ptuj, kjer se je močno razgorel brat ogenj, s katerim želimo ogreti tudi vse bralce in zato ga boste opazili že na naslovnici. Med brati minoriti se veliko dogaja, od srečanja generalne kurije v Sloveniji do zlate maše p. Janeza Žurmana.

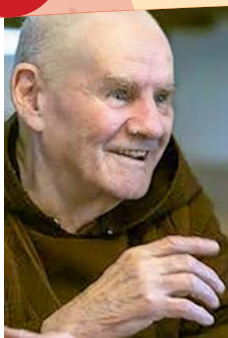

V Assisiju je letos spet utripalo živahno dogajanje med romarji, ki so podelili z nami svoje vtise in postaje križevega pota. Otroci pa boste našli zanimivo zgodbo in nalogo, ki jo le izpolnite! Ne spreglejte mini reportaže s srečanja slovenskih misijonarjev na Vidmu pri Ptuj, obvestil in voščila za Frančiškov praznik.

Naj živi duh Assisija v nas in med nami!

Doroteja Emeršič

Br. Jim Towsend

»Vse kar lahko rečem je, da če je Bog našel mene, potem lahko najde vsakega! Dal mi je upanje in prihodnost!«

Življenjska zgodba brata Jima Towsenda, ki je umrl pred 11 leti, star 84 let, je eno samo oživljanje prilike o najdenem sinu iz Svetega pisma. Čeravno je na pot od doma odšel tako rekoč dobesedno reven, kot cerkvena miš. Rojen konec januarja 1927, v sedemčlanski družini, kronično bolehní materi in vzdrževanja discipline neveščemu očetu. Najstarejši Jim je bil vedno v težavah, krajah in pretepih. Že pri osmih je za dve leti pristal v poboljševalnici ob vrnitvi domov ni bilo več v tem času umrle matere. Oče ga je poslal v sirotišnico, a že po nekaj mesecih so ga zaradi kraje poslali nazaj domov. Komaj 14 leten je, z očetovim podpisom, skupaj s težavami vstopil k marincem. Pristal je pred vojaškim sodiščem zaradi napada na častnika in zaradi nasilništva, zaradi napada in poskusa posilstva je bil priprt. Po zaslugi pogojnega nadzornika, ki ga je spoštoval, se je preselil v Pittsburgh, zaposlil v bolnišnici in tam spoznal svojo bodočo ženo Alico Moss. Poročila sta se in pričakovala dvojčka. V pijani srboritosti jo je nekega dne 1947 ubil. Obsodili ga na dosmrtni zapor v Zahodni kaznilnici. Tukaj se konča človeško in začne Božje brušenje izgubljenega sina.

Jim je izvedel, da so v Rockiew državni kaznilnici Bellefonte boljše razmere. Z lepim vedenjem mu je uspelo priti tja. Tam je postal skrbnik kapele, kasneje je delal v pisarni zaporniškega duhovnika in poslušal mnoge

zgodbe jetnikov in slišal toliko svojega v njih. V tej kaznilnici je spoznal zaporniškega duhovnika očeta Richarda Walsha, postal tretjerednik, začel redno hoditi k spovedi, prav v tem zakramentu je svojo senčno preteklost prinesel pred Boga in od njega prejel odpuščanje in sočutje. Takrat so se končale nočne more, ki so ga morile od umora. Po 20 letih zavora so ga pogojno izpustili zaradi lepega vedenja, vrnil se je v Pittsburgh, kjer je spoznal kapucina br. Lesterja Knulla. Jima je v zaporu navdihnila zgodba in življenjska pot Thomasa Mertona, ki ga je pripeljala v samostan. Br. Lester pa je zanj imel v mislih pot postopnosti, korak za korakom. Začel je kot pridružen član province v samostanu v Brooklinu, da so se navadili drug na drugega in so tudi bratje dobili vtis o prišleku. V noviciat je vstopil 6. februarja 1972 in čez leto dni končal s prvimi zaobljubami, 1976 so sledile večne zaaobljube. Noviciat je preživel z mladimi, ki so bili pol mlajši od njega. Nikoli jim ni skušal biti očetovski, ampak le brat. Spominjajo se ga kot nasmejanega brata. Ni imel višješolske izobrazbe, srednjo šolo je končal v zaporu, trdo pa je delal v nalogah, ki bi se jim sicer raje izognil. Leta 1973 je postal vodja vzdrževanja na gimnaziji sv. Fidelisa v Hermanu. Ponosen je bil na zlošččen pod in čiste avtomobile. Stalno tolažbo je našel v molitvi. Užival je tako v druženju, kot tudi v rožnem vencu v kapeli. Bil je vodja študentskega dela in čeprav so morda poznali podrobnosti Jimovega življenja, so se ga spominjali kot skromnega, prijateljskega brata, ki jih je obravnaval spoštljivo in prijazno. Če kdo od mladih ni vedel, kako zloščiti tla, mu je to pokazal. Če tega mladenič ne bi storil prav, bi to storil zanj. Sicer se ne bi nikoli jezil nanj, bi ga pa vključil v svoje zgodbe z velikim spoštovanjem in nasmehom do človeške raznolikosti. Leto pred večnimi zaobljubami je vodil delo novincev. V štirih desetletjih redovništva je izredno zanesljivo opravljal različne službe in

naloge. Če so recimo uboge sestre klarise v okoli samostana zaskrbljene zaslišale kak hrup, so

raje kot policijo poklicale kar bivšega zapornika, ki je na pomoč vedno prišel z bejzbolskim kijem v roki. Vse je navdihoval s svojim življenjem, kot osebnost in kot brat. V vseh službah je bil odličen pedagog. Ljudi je preprosto prek svoje izkušnje vodil v svet Božje ljubezni do grešnikov.

Rad se je odzval povabilu v kaznilnico, da se s svojimi tovariši zaporniki pogovori o tem. Te kle so solze. Zelo je cvetel med 1989 in 2001, ko je molil, bral duhovne knjige, obiskoval otroke,

ki so ga imeli neizmerno radi. Ob kanonizaciji p. Pija so ga nekateri kratkohačniki preimenovali kar v tega priljubljenega svetnika. Po obisku v neki župniji, se je v župnišče vsul roj ogorčenih klicev, kako so lahko morilca spustili k njihovim otrokom. Ti starši niso poznali »novega« Jima, kot so ga njegovi bratje in ostali. Leta 2011 je zdravje opešalo in sestra smrt je, po zaporniškem štetju, v 1014 mesecu življenja, prišla po brata Jima. Njegov zaupnik in prijatelj, brat Lester je na pogrebu primerjal Jima s izgubljenim sinom iz prilike. Usmeril se je predvsem na drugi del življenja, kako lepo je brat Jim upravičil zaupanje Očeta, ki mu je dal novo priložnost. Nebeški Oče ga je ljubil takšnega kot je, kot Irca, ki je rad pripovedoval zgodbe in kot marljivega brata kapucina, ki je bil ponosen na zloščen pod. Verjamemo, da četudi pokojen, še vedno s svojim življenjem oznanja Jezusovo neznansko ljubezen do grešnikov.

br. Gregor Rehar

Romarski shod v čast sv. p. Piju:

Božje usmiljenje bom na veke opeval«

24. september, kapucini, Škofja Loka

Dan, ko bomo v tišini lahko počastili sv. Pija, dan, ko bomo s sv. Pijem počastili Jezusa v Najsvetejšem in dan ko bomo lahko prisluhnili spevom Božjemu usmiljenju s pevcem Janetom Trilerjem. Sklep z romarsko mašo ob 17. uri, ki jo bo vodil škof Anton Jamnik. Sledilo bo bratsko druženje.

6.00 sveta maša

8.00 sveta maša z litanijami k sv. Piju - vodi župnik iz Poljan, Jože Plut
Pred Jezusom s sv. Pijem - Češčenje Jezusa v Najsvetejšem zakramentu
do 11. ure češčenje v tihoti

11h - 12h - bratje kapucini, škofijski duhovniki in redovnice

12h - 13h - Prenova v duhu in člani molitvenih skupin

13h - 14h - bratje in sestre Frančiškovega svetnega reda

14h - 15h - mladi

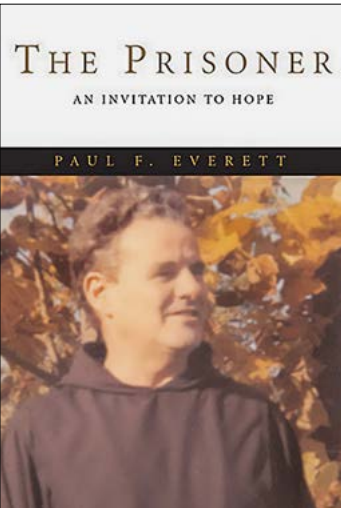
15h - 16h - romarji

16h - 16.30h - Janez Triler, tenor - »Božje usmiljenje bom na veke opeval«

16.30 - rožni venec s Pijevo pesmijo

17h - slovesna romarska maša. Vodi škof Anton Jamnik

.... Agape in bratsko druženje

Tomaž iz Olere

V vzdušju velikonočne- ga veselja, po celih dveh letih premora zaradi epidemije Covid, je bilo ponovno tradicionalno praznovanje »Po sledih sandalov brata Tomaža«. Prve maše, ki so se obhajale v ta namen, torej v spomin na blaženega kapucina iz bergamske pokrajine, so se pričele v nedeljo 1. maja, začenši z osrednjo slovesnostjo na kraju »Cuden«. Slednjo je obhajal vice-postulator Blaženega Tomaža iz Olere, brat Rudolf Salterin. Na vrhu te majhne gore, ki kraljuje nad trgom Olero (rojstni kraj blaženega kapucina), se dviga kip posvečen »mističnemu« bratu kapucinu, gorečemu za Presveto Srce Jezusovo. On sam je pogosto- ma premišljeval o Kristusovem trpljenju in se potapljal v Njegovo Presveto, prebodeno in odprto Srce zaradi sulice naših grehov. V teh globinah je okušal sladkost in razsežnost Gospodove ljubezni. Ta ljubezen, ki vse odpušča in ozdravlja ga je vžigala, da je tudi sam z isto ljubeznijo, kot preprost Frančiškov brat 'miloščine', nesebično delil naprej od hiše do hiše, od srca do srca vsem, ki jih je srečeval na svoji misijonski poti iskalca bratov in ubogih.

Na večer 3. maja 1631 se je v Innsbrucku zgodil prehod h Gospodu. To se je zgodilo na 'praznik Povišanja Svetega Križa. Na ta dan se je odvil tudi tradicionalni frančiškovski pohod. Letos se je prvič zgodilo, da smo bili priča molitvenemu pohodu, ki se je začel pri baziliki sv. Martina iz Toursa v Alzanu (provinca

Bergamo). Med samo potjo je preko 200 udeležencev molilo sv. rožni venec za mir v Ukrajini ter po vsej zemeljski obli. Vodil jih je br. Giorgio Arrivati v Oleru, medtem ko je škof mons. Ottorino Assolari predsedoval slovesni evharistični molitvi v župnijski cerkvi. Somaševal je tudi tamkajšnji župnik Don Angelo Oldrati, od duhovnikov pa tudi ostali bratje kapucini. V svoji pridigi se je mons. Ottorino dotaknil treh vidikov, povezanih z blaženim

kapucinom. Izpostavil je njegovo ponižnost, njegovo preroško intuicijo in njegovo bližino ubogim ter vsem osebam, ki so takrat živele na eksistencialnih obrobjih družbe tistega časa.

Na večer 4. maja, na liturgični praznik Blaženega iz Olere, je slovesno sv. mašo vodil br. Rodolfo Slatarin, ki je obenem tudi praznoval svojih 80 let. Po maši je bil še vokalni koncert, ki je zaključil večer.

Slovesnosti v čast blaženega brata iz Tirolske so se zaključile v sredo 11. maja s sv. mašo v samostanski cerkvi Frančiškovih menihinj iz Tor-a v Montellu (provinca Bergamo). Med slovesnostjo je bila blagoslovljena slika, ki ponazarja mistika 'Presvetega Srca Jezusovega', slika pa je narisal kapucinski misijonar Marcantonio Pirovano. Na sliko je bila dodana relikvija ex ossibus bl. brata Tomaža. Slika bo ostala v samostanu kot klic in poziv za še večje poznavanje ter ozaveščanje k pobožnosti do blaženega kapucina iz bergamske pokrajine in kot pričevanje čaščenja, ki naj se širi vedno bolj in bolj.

br. Giorgio Stancheris, prevod Jožef Mezeg

Sv. Titus Brandsma

Papež Frančišek je med slovesnim bogoslužjem na trgu sv. Petra v Vatikanu 15. maja 2022 razglasil deset novih svetnikov. Med njimi je tudi Titus Brandsma, nizozemski duhovnik iz reda karmeličanov, pa tudi časnikar, mistik in mučenec, primeren zavetnik spletnih časnikarjev in blogerjev.

Titus Brandsma se je rodil 23. februarja 1881 v mestu Bolsward na Nizozemskem. Njegova starša sta bila verna katoličana v pretežno kalvinističnem okolju. Z izjemo ene hčerke so vsi njuni otroci (tri hčerke in dva sina) postali redovnice oz. redovniki.

Brandsma je vstopil noviciat pri karmeličanih 17. septembra 1898, kjer si je izbral redovno ime Titus (v spomin na svojega očeta). Prve zaobljube je imel oktobra leta 1899, v duhovnika pa je bil posvečen leta 1905.

Pred začetkom druge svetovne vojne je predaval na več univerzah po Nizozemski, v nizozemščino je iz španščine prevedel delo sv. Terezije Avilske. Bil je eden od ustanoviteljev Katoliške univerze v Nijmegnu (danes univerza Radboud), kjer je predaval filozofijo in zgodovino mysticizma, pozneje pa je bil njen rektor. Bil je priljubljen zaradi svojega velikodušnega duha in znan po svoji nenehni dostopnosti vsem, ki so iskali njegov nasvet. Nazadnje je delal kot urednik svojega kra-

jevnega časnika in kot cerkveni svetovalec katoliških časnikarjev pri približno 30 nizozemskih časnikih.

Bil je tudi avtor množično razširjenega pastoralnega pisma nizozemskih katoliških škofov, v katerem so obsodili antisemitizem, brali pa so ga v župnijah po vsej državi. V pismu je predstavljeno ostro nasprotje med katolištvom in nacizmom ter prikazano, da sta obe ideologiji povsem nezdržljivi. V Hitlerjevi Nemčiji odziv nacistov na pastoralno pismo ni bil takšen, kot so upali nizozemski škofje: več kot 3.000 judovskih spreobrnjenecv v katoliško vero je bilo deportiranih iz Nizozemske.

Brandsmo so nacisti aretirali, ko je Nemčija zasedla Nizozemsko leta 1940 in je poskušal prepričati nizozemske katoliške časnike, naj ne tiskajo nacistične propagande (kar je zahteval nacistični okupator). Nemci so mu ponudili možnost, naj temu ne nasprotuje in bi lahko mirno živel v svojem samostanu, vendar je njihov predlog odločno zavrnil. Zato so ga poslali v koncentracijsko taborišče Dachau, kjer je 26. julija 1942 bil usmrčen s smrtonosno injekcijo kot del gestapo poskusov na ljudeh. Medicinski sestre, ki mu je dala injekcijo, je odpustil in ji podaril rožni venec. Čeprav takrat ni bila verna, je pozneje postala katoličanka.

Za blaženega ga je leta 1985 razglasil papež Janez Pavel II., ki je dejal, da je Titus Brandsma »na sovraštvo odgovoril z ljubeznijo«.

Njegov god se obhaja 27. julija.

Fani Pečar

Branko Cestnik

Šesti pečat

Zajeten zgodovinski roman *Šesti pečat* govori o krutem preganjanju kristjanov na antičnem Ptuju, na prelomu iz 3. v 4. stoletje. Takrat je rimski cesar Dioklecijan (iz tistih časov do danes je dobro ohranjena Dioklecijanova palača v Splitu) kot eden prvih preganjalcev hotel povsem izbrisati kristjane in obdržati pogane. Osrednji lik je škof Viktorin Ptujski, ki velja za prvega razlagalca Svetega pisma na Slovenskem. Hkrati pa je okrog njega zbrana utrjena in močna krščanska skupnost, ki deluje v tem času. Že v antični Petovion se Cerkev sooča z danes razširjenim pojmom tako imenovanih oddaljenih kristjanov. Znajde se na prepihu med nevarnostjo barbarskih vpadov na eni strani in pritiski rimske oblasti na drugi. V času cesarja Dioklecijana je duhovna izpraznjenost rimskega panteona vse očitnejša. Za gluhotu oltarnega prostora pa oblast okrivi kristjane. Pritisk nanje se stopnjuje od edikta do edikta.

Ta pretresljiv čas med drugim doživimo tudi skozi zgodbo upokojenega rimskega vojščaka Jantumarja, depresivna duševna stanja cesarja Dioklecijana ter tragično osebno zgodbo osrednjega preganjskega lika Klavdija Zalmoksina. V vsem dogajanju so močno zastopane ženske, ki ob bok moški krutosti in krvavim načinom mučenja kristjanov nastopajo v vlogi razumnice, prinašalk upanja in svetosti.

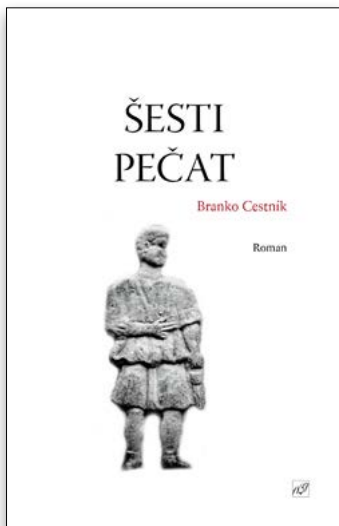
Pisatelj je razvil napeto zgodbo, ki jo je naslonil na mnoga zgodovinska dejstva, de-

loma pa je plod njegove domišljije. Roman je kot tak zanimiva študija verskega in političnega dogajanja takratnega časa, saj je avtor, preden se je lotil pisanja, izbrskal mnogo

verodostojnih zgodovinskih virov. Številne kraje, kjer se zgodba odvija, je tudi osebno obiskal. Šesti pečat se nekoliko navezuje na njegov prvi roman *Sonce Petovione* (2019), ki je pristal med finalisti za veliko literarno nagrado Kresnik. Avtor pravi, da je za drugega dobro izkoristil koronski čas, ko so se ustavile domala vse aktivnosti. Za razliko od prvega, ki od bralca zahteva dokajšnjo mero koncentracije, je drugi, *Šesti pečat*, lažji za branje, po pisateljevem mnenju se lahko

bere tudi na plaži. Z radovednostjo pričakujemo še tretjega, ki je v nastajanju in ga je avtor že naznanil.

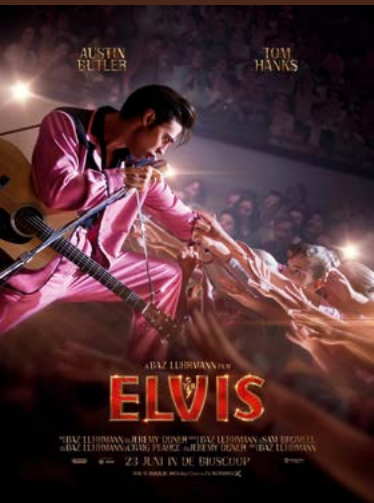
Knjigo je izdala Celjska Mohorjeva družba.
Fani Pečar

Elvis (2022)

Nekateri so zažigali njegove plošče na grmadi ker so trdili, da je poslan od zla zaradi podivjanega miganja s koleno ko je nastopal, drugi so se od vsega navdušenja onesvestili, ko so ga videli stopiti na oder. Elvis Presley je gotovo številka ena zabavne industrije v zgodovini, popularnejši od Michaela Jacksona, the Beatlesov in vseh ostalih zvezd.

Filmska upodobitev, ki seveda ni prva, nas predvsem spusti v zakulisje vsega blišča in slave. Elvisov (Austin Butler) odnos z njegovim managerjem Tomom Parkerjem

(Tom Hanks) je prikazan od začetka do konca, od vzponov, do padcev. Skorajda bi lahko rekli, da film za Elvisovo mnogo prezgodnjo smrt krivi ravno Parkerja. Sama izbira Butlerja kot Elvise je posrečena izbira, saj je Austin Butler igralec v vzponu, ki mu bo ta vloga dala pravi zalet, da postane nova velika zvezda.

Sam film je nekoliko poseben, a to ne preseneti, če poznamo režiserja, Baza Luhrmanna, ki je znan po zelo barvitih filmskih stvaritvah (Romeo + Julija, Moulin Rouge, Veliki Gatsby). Veliko blišča, ki ga film premore pa je v tem primeru upravičeno, saj se nenazadnje gre za največjega med največjimi, ki so kadarkoli držali v roki mikrofona in kitaro.

Matjaž Kosi

Več informacij in prijave:

<https://www.kapucini.si/nasi-programi/>

Kančevci

23.–25. september: **Odmik za voditelje DMŽ**

30. september - 2. oktober: **Svetopisemske duhovne vaje.** Vodi: škof dr. Maksimilijan Matjaž

6. – 9. oktober: **Delavnica Slikanje – pisanje ikon.** Vodi: Silva Božinova Deskoska

7. – 9. oktober: **Vikend meditativnega plesa.** Vodita: Petra Volovšek Rot in br. Stane Bešter.

14. – 21.: **Duhovne vaje s postenjem.** Vodita: br. Miha Sekolovnik in Polona Marc

25. – 30. oktober: **Osebnostno spremljane duhovne vaje.** Vodi: ekipa bratov in sester Frančiškoveh redov

4. – 6. november: **Delavnica meditativnega plesa.** Vodita: Petra Volovšek Rot in br. Stane Bešter

18. – 20. november: **Z nadškofom Marjanom Turnškom prebiramo pisma papeža Frančiška.** Vodi: dr. Marjan Turnšek, upokojeni mariborski nadškof

1. – 20. november: **Vikend delavnica za zakonske pare.** Vodita: Lidija in Jože Kociper

19. november: **Odmik za moške.** Vodita: br. Milan Kvas in Janez Bohanec

25. – 27. november: **Pevski konec tedna.** Vodi: br. Stane Bešter

2.– 4. december: **Logoterapevtski vikend.** Vodi: mag. Martin Lisec

9. – 11. december: **Šola za animatorje ABC 1.** Vodi: Brina Smovnik

9. – 11. december: **Priprava na božič.** Vodita: br. Jakob Kunšič in s. Martina Štemberger

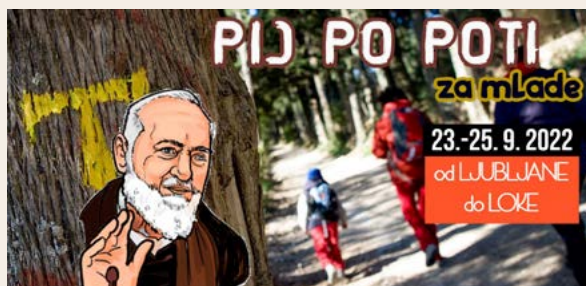
28. dec. – 1. januar 2023: **Duhovna obnova s silvestrovanjem za Vero in luč**

29. dec. - 1. januar 2023: **Duhovna obnova s silvestrovanjem za družine.** Vodijo: br. Primož Kovač, br. Stane Bešter, s. Petra Mohorko in animatorji

Pij po Poti

23. – 25. september: **Pij po poti.** Romanje iz Ljubljane do Škofje Loke – za mlade.

Info: br.jakob.kunsic@gmail.com, tel. 068 644 989

Škofja Loka

24. september: **Shod v Škofji Loki – p. Pij.**

Vipavski Križ

22. – 23. oktober: **Kdo si ti?** Program je namenjen mladim od 18. – 30. leta.

Več na kapucinskem fb profilu: <https://www.facebook.com/bratje.kapucini>

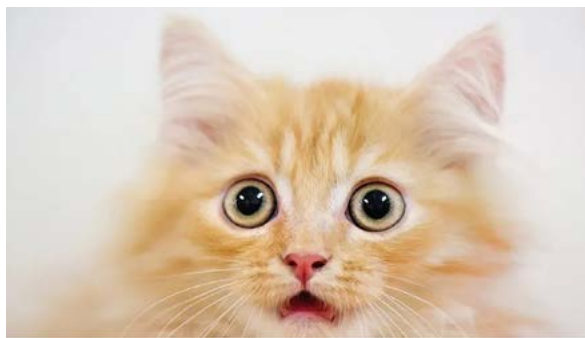

Mačke, ki veljajo za ene najljubših hišnih ljubljencev, 8. avgusta obeležujejo svoj svetovni dan. Na svetu naj bi živele več sto milijonov kosmatink. V Sloveniji točne evidence o številu malih štirinožcev ni, je pa znan zanimiv podatek, da v državi živi skoraj 3.000 ljudi s priimki, ki so povezani z mačkami. Ste torej o mačkah vedeli, ...

- da mačka nikoli ne pade na hrbet, saj se lahko v zraku zasuče s hrbta na trebuh v 1,6 sekundi. Takšno akrobatsko sposobnost jim omogoča zelo dobro razvit ravnotežni aparat. Mačka med padanjem tudi nagonsko razkorači noge, da je upor zraka večji, hrbtenica mačke pa zaradi svoje zgradbe služi kot vzmet in ublaži padec.
- je sluh mačke boljši od človeškega, saj slišijo dve oktavi višje tone od nas. Zaznavajo pa lahko tudi ultrazvočno valovanje. Da se mačka izogne oviram v temi so ji v pomoč dolgi brki, ki so prepleteni s številnimi živčnimi končiči in delujejo kot radarski sistem.
- da domača mačka skrbi tudi za mladiče, ki niso njeni.
- da so mačke mesojedci in brez mesa ne preživijo.
- da mačke 70% dneva prespijo. V urah to pomeni, da domača mačka spi med 13 in 16 h na dan.
- da domača mačka hodi enako kot žirafa in kamela. Sekvenca hoje gre tako: najprej premakne obe levi nogi (najprej zadnjo levo, nato sprednjo levo) nato pa obe desni nogi, tako da istočasno premakne polovico telesa naprej.

- da mačja ključnica ni povezana z ostalimi kostmi temveč je zakopana v mišice, zaradi tega mačka pride čez vsako špranjo, le da dobi glavo skozi. Sicer pa ima mačka večje število kosti kot človek. Mačka naj bi imela 230 kosti, človek pa 206.
- da ko mačka pleza iz drevesa ne more iti z glavo naprej, ampak z repom, zaradi navznoter obrnjenih krempljev.
- da so mačke najbrž edini sesalci, ki ne okusijo sladkega.
- da mačke vedo, kako jim je ime, a se na klice lastnika pogosto ne odzovejo. Ignoriranje svojih lastnikov je posledica življenja z ljudmi, saj ti mačke niso udomačili tako, da bi jih ubogale (to je naloga psov).
- da so Napoleon, Julij Cezar, Charles XI bili vplivni možje, ki jim je bil skupen strah pred mačkami.
- da so si v starem Egiptu ljudje v znak žalovanja, če jim je poginila mačka, obrili obrvi.
- da ima vsaka mačka unikaten vzorec na smrčku. Vzorec je tako unikaten kot človeški prstni odtis.

Danes sem videl plakat z vprašanjem: Ali ste videli to mačko? Pa sem poklical na telefonsko številko in odgovoril, da nisem. Rad pomagam, če lahko.

Zakaj bi bile mačke dobre v video igrinah? Ker imajo devet življenj.

Modrost je odsev večne Luči,
čisto ogledalo Božjega delovanja,
podoba njegove dobrote.

prim. Mdr 7,26